

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM

Općine Pučišća za razdoblje 2017. – 2022.

Naziv projekta:	Izrada Plana gospodarenja otpadom Općine Pučišća za razdoblje 2017. – 2022.
Dokument:	Plan gospodarenja otpadom Općine Pučišća za razdoblje 2017. – 2022.
Izrada:	Veljača 2018.
Broj projekta:	18-032/18
Naručitelj:	Općina Pučišća Trg sv. Jeronima 1 21412 Pučišća, otok Brač
Izvršitelj:	MAXICON d.o.o. Kružna 22 10 000 Zagreb
Voditelj izrade Plana:	Tea Strmecky, mag.ing.oecoing.
Suradnici:	Margareta Šeparović, dipl.ing.biol.,prof. Valentina Habdija Žigman, mag.ing.prosp.arch. Željko Varga, mag.ing.prosp.arch. mr.sc. Ivan Barbić, dipl.ing.građ. Vedrana Lovinčić Milovanović, dipl.ing.kem.tehn
Predstavnici Naručitelja	Marino Kaštelan, načelnik Općine Pučišća

Za Maxicon d.o.o.

mr.sc. Ivan Barbić, dipl.ing.građ.
direktor

Sadržaj

1. UVOD	5
2. POLAZNE OSNOVE.....	6
2.1. Ciljevi Plana gospodarenja otpadom	6
2.2. Zakonodavni okvir	6
2.2.1. Zakonodavstvo RH	6
2.2.1. Zakonske obveze lokalnih samouprava.....	8
2.3. Institucionalni okvir	10
3. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM	13
3.1. Osnovne značajke Općine Pučišća	13
3.1.1. Osnovna obilježja prostora	13
3.1.2. Stanovništvo.....	14
3.2. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva	16
3.2.1. Komunalni otpad.....	16
3.2.2. Biorazgradivi komunalni otpad	19
3.2.3. Sastav miješanog komunalnog otpada	19
3.2.4. Odlaganje komunalnog otpada.....	20
3.2.5. Proizvodni otpad	20
3.2.6. Postojeći sustav za sakupljanje komunalnog otpada.....	20
3.2.7. Provedene izobrazno-informativne aktivnosti.....	22
3.3. Postojeće i planirane građevine, uređaji za gospodarenje otpadom i status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom	22
3.3.1. Građevine za gospodarenje otpadom određene prostorno – planskom dokumentacijom	23
3.3.1. Postojeće i planirane građevine za gospodarenje otpadom	25
3.3.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta	27
3.3.3. Lokacije onečišćene otpadom i njihovo uklanjanje.....	28
3.4. Ocjena stanja	31
3.5. Ostvarivanje ciljeva.....	32
3.5.1. Ciljne vrijednosti gospodarenja komunalnim otpadom do 2022. godine sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom RH	32
4. MJERE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	35
5. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA .	38
5.1. Opće mjere gospodarenja otpadom	38
5.2. Gospodarenje opasnim otpadom.....	39
5.3. Mjere gospodarenja posebnim kategorijama otpada	39
5.3.1. Biootpad.....	39

5.3.2.	Ambalažni otpad	40
5.3.3.	Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest	41
5.3.4.	Otpadni tekstil i obuća	42
5.3.5.	Medicinski otpad.....	43
5.3.6.	Električni i elektronički otpad.....	43
5.3.7.	Ostale posebne vrste otpada	44
6.	MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	45
7.	MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	47
8.	POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM RH	49
9.	ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	49
9.1.	Organizacijski aspekti i izvori financiranja	49
9.2.	Visina financijskih sredstava	50
10.	ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA	52
10.1.	Terminski plan	52
10.2.	Nositelji izvršenja Plana gospodarenja otpadom	53

1. UVOD

Na temelju članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), Općina Pučišća, kao jedinica lokalne samouprave, obavezna je izraditi Plan gospodarenja otpadom. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave koje je dužno ishoditi prethodnu suglasnost od upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša o usklađenosti prijedloga plana s odredbama Zakona, provedbenim propisima i nacionalnom Planom gospodarenja otpadom.

Nacrt plana jedinice lokalne samouprave objavljuje se putem medija sa svrhom pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Posredstvom medija jedinica lokalne samouprave izvješćuje javnost o mjestu na kojem je nacrt plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom Plan gospodarenja otpadom Općine Pučišća obuhvaća sve zakonski propisane elemente:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

2. POLAZNE OSNOVE

2.1. Ciljevi Plana gospodarenja otpadom

U svrhu primjene politike gospodarenja otpadom koja podržava smanjenje nastanka otpada kroz razvoj funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom, a koji ima za cilj otpad koristiti kao vrijedan resurs, **Okvirna direktiva o otpadu**¹ sukladno okolišnim koristima/troškovima jasno definira red prvenstva gospodarenja otpadom: (i) sprječavanje nastanka otpada, (ii) priprema za ponovnu uporabu, (iii) recikliranje, (iv) drugi postupci uporabe (npr. energetska uporaba) i (v) zbrinjavanje otpada. Kako je Republika Hrvatska svoje zakonodavstvo uskladila s pravnom stečevinom Europske unije, tako je i prihvatila navedeni red prvenstva gospodarenja otpadom kroz odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Osnovna svrha i cilj ovog Plana gospodarenja otpadom je uspostava cjelovitog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom za područje Općine Pučišća temeljenog na ciljevima **Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17)** i važećim zakonskim odredbama iz područja gospodarenja otpadom. Gospodarenje otpadom mora se provoditi na način da se ne dovede u opasnost ljudsko zdravlje i okoliš, a načela održivosti osobito moraju biti usmjerena na očuvanje prirodnih resursa i sprječavanje od onečišćenja svih sastavnica okoliša.

U svrhu ispunjenja zakonskih odredbi i ciljeva Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. osnovni ciljevi ovog Plana gospodarenja otpadom su sljedeći:

- usmjeravanje i osiguranje gospodarenja otpadom na području Općine Pučišća sukladno Zakonom definiranom redu prvenstva u gospodarenju otpadom,
- provođenje mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpada – ponovna uporaba proizvoda,
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti,
- unaprjeđenje sustava odvojenog skupljanja otpada,
- smanjivanje količina biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalište otpada,
- smanjenje ukupnih količina otpada koje se zbrinjavaju postupkom odlaganja,
- unapređenje sustava recikliranja i ponovne uporabe otpada,
- unapređenje sustava kompostiranja i odvojenog sakupljanja biootpada,
- provođenja mjera i aktivnosti sanacije lokacija onečišćenih odbačenim otpadom,
- unaprjeđenje praćenja i kontrole tokova otpada.

2.2. Zakonodavni okvir

2.2.1. Zakonodavstvo RH

Odredbe **Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)** određuju sustav gospodarenja otpadom uključujući prioritete u gospodarenju otpadom; principe, ciljeve i metode gospodarenja otpadom; strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom; nadležne i njihove odgovornosti u gospodarenju otpadom; lokacije i građevine za gospodarenje otpadom; aktivnosti gospodarenja otpadom; prekogranični promet/kretanje otpada; informacijski sustav gospodarenja otpadom; te upravljanje i inspekcijski nadzor gospodarenja otpadom.

Tablica 1. Zakoni i provedbeni propisi u području gospodarenja otpadom

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

¹ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva i Direktiva Komisije (EU) 2015/1127 od 10. srpnja 2015. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2008/98/EZ

- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16, 166/17)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže (NN 88/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16)
- Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (NN 40/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16)
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)
- Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima (NN 95/15)
- Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (NN 40/15)
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)
- Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)
- Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)
- Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 58/11)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije (NN 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida (NN 117/14)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)
- Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom (NN 20/16)

2.2.1. Zakonske obveze lokalnih samouprava

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) definira obaveze i odgovornosti jedinica lokalne samouprave u pitanjima gospodarenja otpadom prema kojem su JLS dužne:

- osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- osigurati sprječavanje odbacivanja otpada te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- osigurati provedbu Plana gospodarenja otpadom RH,
- osigurati donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS, odnosno Grada Zagreba,
- osigurati provođenje izobrazno – informativne aktivnosti na svom području,
- osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada,
- osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada,
- sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada,
- JLS je obveznik plaćanja poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te JLS,
- JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno – informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio,
- JLS dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području,
- dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu.

JLS dužna je osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Jedinice lokalne samouprave dužne su donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada odluke iz članka 30. stavka 7. i odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada iz članka 36. stavka 13. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

Također, Zakonom o održivom gospodarenju otpadom utvrđene su obveze JLS glede odvojenog sakupljanja otpada prema kojima JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području;

- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini;
- obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila;
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Sukladno članku 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se olakšala ili unaprijedila uporaba otpada sukladno člancima 7. i 9. Zakona ako je to izvedivo i opravdano u tehničkom i ekonomskom smislu i u smislu zaštite okoliša i ne smije se miješati s drugim otpadom ili drugim materijalom različitih svojstava.

Osiguravanje odgovarajućeg broja reciklažnih dvorišta:

- JLS koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu Zakona smatra reciklažnim dvorištem;
- JLS koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području;
- JLS koja ima više od 100.000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika na svojem području;
- JLS dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu ovoga Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

U Planu gospodarenja otpadom RH se navodi da iako je u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom propisano da je za JLS s više od 1.500 stanovnika potrebno izgraditi jedno reciklažno dvorište, primjenom je zamijećeno da se taj kriterij može povećati na 3.000 stanovnika zbog smanjenja operativnih troškova JLS-u, a bez da se ugrozi ispunjenje cilja. Radi ispunjenja ove obveze predlaže se uvesti mogućnost da se susjedne JLS mogu udružiti u korištenju jednog reciklažnog dvorišta.

Reciklažno dvorište

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem otpada dužna je:

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom sljedećem komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji s tijelima jedinice lokalne samouprave, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zatražiti na uvid osobni identifikacijski dokument od osobe koja predaje otpad.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem može zaprimati i otpad koji nije nastao na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište kao i otpad koji nije nastao u kućanstvu.

Osoba koja predaje otpad snosi sve troškove gospodarenja tim otpadom.

Zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17) definiran je popis otpada, između ostalog i problematičnog otpada, kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati (Dodatak IV).

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom JLS mora osigurati i **sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada** te uklanjanje tako odbačenog otpada osiguranjem i provođenjem sljedećih mjera:

- uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja JLS radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) definira sustav sakupljanja komunalnog otpada prema kojem se javna usluga pruža i koristi u okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada u skladu sa sljedećim standardima:

- korisniku usluge mora biti osigurana mogućnost odvojene predaje otpada na njegovom obračunskom mjestu i korištenjem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta te spremnika postavljenog na javnoj površini i odvoz glomaznog otpada,
- odvojena primopredaja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada obavlja se putem spremnika kod korisnika usluge, na način da se otpadni papir i karton prikuplja odvojeno od biootpada.

U okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada pruža se javna usluga:

- prikupljanja miješanog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge,
- prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge.

U okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada pružaju se bez naknade za korisnika usluge sljedeće usluge povezane s javnom uslugom:

- sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge,
- sakupljanje otpadnog papira, metala, plastike, stakla i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini,
- sakupljanje glomaznog otpada u reciklažnom dvorištu, mobilnom reciklažnom dvorištu i jednom godišnje na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge,
- sakupljanje otpada određenog posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom u reciklažnom dvorištu odnosno mobilnom reciklažnom dvorištu.

Na zahtjev korisnika usluge pružaju se sljedeće usluge:

- preuzimanje otpada u slučaju iznimnog preuzimanja veće količine miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- preuzimanje glomaznog otpada, osim preuzimanja glomaznog otpada u reciklažnom dvorištu, mobilnom reciklažnom dvorištu i jednom godišnje na lokaciji obračunskog mjesta kod korisnika usluge.

Spremnik kod korisnika usluge i spremnik postavljen na javnoj površini, smatraju se primarnim spremnikom propisanim posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje otpadom.

2.3. Institucionalni okvir

Nadležnosti u gospodarenju otpadom u RH propisane su Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Hrvatski sabor predstavničko je tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u RH. Uloga Sabora je donošenje odgovarajućeg zakonodavstva i nacionalnih strategija, jedna od kojih je i Strategija gospodarenja otpadom.

Radna tijela Hrvatskoga sabora su odbori i povjerenstva koja raspravljaju o prijedlozima i poticajima za donošenje zakona i drugih akata, te o drugim pitanjima iz djelokruga Sabora, prate rad Vlade i drugih tijela i ustanova čiji rad nadzire Sabor sukladno Ustavu i zakonu, raspravlja o izvješćima tijela i ustanova koja ona temeljem zakona podnose Saboru, te nakon rasprave utvrđuju prijedloge akata i o tome izvješćuju Sabor.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom gospodarenje otpadom i učinkovitost gospodarenja otpadom osiguravaju Vlada i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u RH u skladu s Ustavom i zakonima. Ona donosi nacionalni plan gospodarenja otpadom i provedbene propise (uredbe), usvaja Izvješće o stanju okoliša, predlaže Saboru odgovarajuće zakonodavstvo i strategije, te utvrđuje obvezujuće lokacije građevina u sustavu gospodarenja otpadom. Vlada osigurava uvjete i propisuje mjere za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (MZOE) jedno je od tijela državne uprave koje je u sektoru otpada nadležno za pripremu novog zakonodavstva i standarda, pripremu strategije i plana gospodarenja otpadom RH, donošenje provedbenih propisa, predlaganje Izvješća o stanju okoliša, pripremu popratnog zakonodavstva i propisa, odobravanje zahvata koji se temelje na procjenama utjecaja na okoliš, izdavanje dozvola za gospodarenje opasnim otpadom i termičku obradu otpada, te koncesija za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, provedbu mjera gospodarenja opasnim otpadom, te vrši inspekciju i nadzor provedbe zakona i propisa i nadzor nad radom provedbenih tijela.

Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) je javna ustanova. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska. Djelatnost Agencije je prikupljanje i objedinjavanje podataka i informacija o okolišu i prirodi, radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i prirode, održivog razvitka te obavljanje stručnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša i prirode. Agencija osigurava informacije o otpadu u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskim propisima. Ona prikuplja, objedinjava i obrađuje podatke o otpadu, osigurava i omogućuje pristup informacijama i podacima o otpadu, vodi informacijski sustav gospodarenja otpadom, razvija indikatore za praćenje stanja okoliša, priprema Izvješće o stanju okoliša i druga izvješća o stanju u sektoru otpada, sudjeluje u europskoj EIONET informacijskoj mreži, sudjeluje u pripremanju i provedbi projekata u sektoru otpada, te provodi koordinaciju izvješćivanja i izvješćivanje o provedbi Direktive 2008/98/EZ i ostalih propisa Europske unije iz područja gospodarenja otpadom.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) središnje je mjesto prikupljanja i ulaganja izvanproračunskih sredstava u programe i projekte zaštite okoliša i prirode, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije. U sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata EU u RH, Fond ima ulogu Posredničkog tijela 2 za pojedine specifične ciljeve iz područja zaštite okoliša i održivosti resursa, klimatskih promjena, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Iz područja gospodarenja otpadom u nadležnosti Fonda su naknade za gospodarenje posebnim kategorijama otpada i rad sustava gospodarenja posebnim kategorijama, poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, naknade za odlaganje komunalnog otpada, naknade za odlaganje građevnog otpada.

Jedinice područne (regionalne) samouprave (JP(R)S) (županijske vlasti i Grad Zagreb) dostavljaju godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom RH i objedinjena izvješća o provedbi lokalnih planova gospodarenja otpadom Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu, određuju lokacije za građevine gospodarenja otpadom u županijskim prostornim planovima, izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom, izuzev dozvola za postupke termičke obrade otpada, osiguravaju uvjete i provedbu mjera za gospodarenje neopasnim otpadom, prikupljanje podataka o otpadu (ROO, i sl.).

U **jedinicama lokalne samouprave (JLS)** (općine i gradovi, uključujući Grad Zagreb) poslove vezane za gospodarenje otpadom obavljaju različita upravna tijela, najčešće nadležni upravni odjeli. Oni usvajaju lokalne planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima, provode mjere za gospodarenje komunalnim otpadom, te prikupljaju i dostavljaju podatke.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Proizvođači i uvoznici proizvoda sudjeluju u sustavu gospodarenja otpadom na državnoj razini te na razinama JP(R)S, ovisno o načinu i stupnju organizacije, znanja, savjesti i osviještenosti; usvajaju planove gospodarenja otpadom i daju podatke o otpadu nadležnim tijelima.

Stručnjaci, savjetodavne tvrtke, stručne organizacije i udruženja provode aktivnosti koje unapređuju praksu, svijest, osviještenost i potiču sudjelovanje u pitanjima zaštite okoliša, uključujući pitanja gospodarenja otpadom.

Znanstvena i sveučilišna zajednica potiče i promovira principe održivog razvoja, zadužena za jačanje svijesti o pitanjima zaštite okoliša kroz predavanja i radionice, razvoj stručnih znanja, ali i generičkih lako prenosivih vještina, važnih kako za studente, tako i za buduće stručnjake u području gospodarenja otpadom.

Mediji podižu svijest i informiraju širu javnost o pitanjima zaštite okoliša. Odgovorni za davanje odgovarajućeg medijskog prostora temama zaštite okoliša i sprječavanju nastanka otpada, te za ispravan pristup obradi tih tema.

Civilni sektor provodi neformalne obrazovne programe, pronalazi i analizira ponuđene informacije i činjenice, zastupa javne interese, zadržava nepristranost u širenju informacija široj javnosti, surađuje s javnim tijelima u poticanju sudjelovanja javnosti u pitanjima zaštite okoliša, itd.

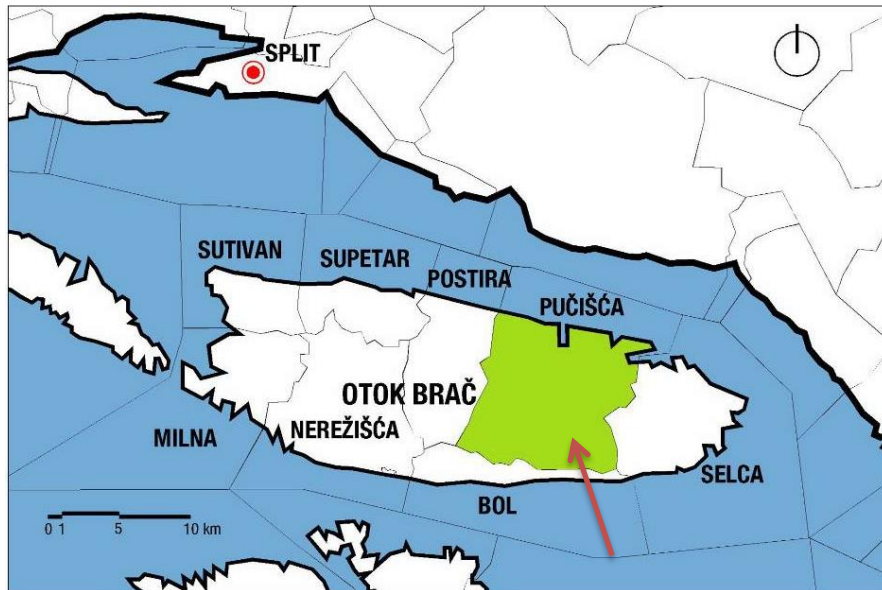
Šira javnost (potrošači) odlučuju o tome što i kako kupuju, te time kreiraju politiku sprječavanja nastanka otpada.

3. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM

3.1. Osnovne značajke Općine Pučišća

3.1.1. Osnovna obilježja prostora

Općina Pučišća smještena je unutar Splitsko - dalmatinske županije, na istočnom dijelu otoka Brača. Općina ima površinu od 103,35 km², zauzimajući 26.14% ukupne površine prostorne cjeline otoka Brača i 2,28% površine Splitsko – dalmatinske županije. U okviru otoka Brača, Općina graniči na zapadu s Općinom Postira, na jugu s Općinom Bol, a na istoku s Općinom Selca.

Slika 1. Položaj Općine Pučišća

Kao jedinica lokalne samouprave obuhvaća naselja: Pučišća, Gornji Humac i Pražnica.

Općina Pučišća je orijentirana prema sjeveru ka Bračkom kanalu. Lokalno gravitira prema naselju Supetar kao središnjem naselju otoka Brača i s njim je povezana županijskom cestom Ž-6161, a preko Supetra trajektnim linijama Split – Supetar i Makarska – Sumartin te brzobrodskim sezonskim linijama Split-Milna-Bol prema Splitu. Zračna luka (na području Općine Pučišća blizu Gornjeg Humca) je u funkciji uglavnom tijekom turističke sezone, pri čemu kapacitetom i opremom, nakon produljenja uzletno-sletne staze u 2017. godini, omogućava promet zrakoplova na mlazni pogon kapaciteta do 150 sjedala. I pored relativno dobre prometne povezanosti sa kopnom, Brač je u gospodarskom smislu, uz tradicionalno kamenarstvo i preradu ribe, najvećim dijelom usmjeren na turizam.

Klimatske prilike na području Općine Pučišća određene su njenim položajem na otoku, utjecajem mora, djelovanjem kopnenog zaleđa, te karakteristikama reljefa kako Općine Pučišća tako i susjednih dijelova otoka. S obzirom na granice i smjer pružanja općinskog teritorija, karakteristična je izrazita razlika klimatskih prilika u sjevernom, osojnom, ali obalnom pojasu i unutrašnjem («kontinentalnom») dijelu Općine (bračka visoravan) specifične mikroklimi. S obzirom na temperaturu zraka lokalna klima Općine ima sva obilježja mediteranske klime koja se ogleda u blagim zimama i vrućim ljetima. Najtopliji mjesec je srpanj a najhladniji je siječanj. Zime su vrlo blage te se temperatura vrlo rijetko spušta ispod 0 °C. Međutim, u južnom / jugozapadnom dijelu općinskog teritorija, tj. na bračkoj visoravni, jeseni i zime povremeno pokazuju gotovo kontinentalna obilježja. Uz temperaturu oborine su jedan od najvažnijih klimatskih činilaca. Nejednoliko su raspoređene tijekom godine. Najobilnije oborine padaju u jesen i zimu zatim u proljeće te najmanje količine u ljeto. Mjesec s najviše oborina je

studen i najmanje ih ima u srpnju kad padne samo 25-30 mm oborina. U toplijoj polovini godine (od IV. do IX. mjeseca) padne samo oko jedne trećine ukupnih godišnjih količina.

Vjetrovi su na prostoru Općine Pučišća znatni zbog njene izloženosti buri. Zbog brojnosti udolina česta je lokalna promjena smjera vjetra.²

Unutar obuhvata Plana, odnosno Općine Pučišća nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013). Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/2013, 105/2015) na području obuhvata Plana, odnosno Općine Pučišća nalazi se područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR3000133 Crni rat - o. Brač, HR2000521 Brač - Baljenik, HR2000056 Jama za Mahrincern i HR2001200 Jama kod Matešić stana.

3.1.2. Stanovništvo

Prema posljednjem službenom popisu stanovništva iz 2011. godine, na području Općine Pučišća živjelo je 2.171 stanovnika, što čini 0,5% ukupnog broja stanovnika u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Prema kretanju ukupnog broja stanovnika (*Tablica 2*) vidi se kako je najveći pad stanovnika zabilježen u 1971. godine i nakon toga 2011. godine, a i kontinuirano od 1981. Općina bilježi pad stanovnika.

Gustoća naseljenosti prema podacima o broju stanovnika u 2011. godini iznosi 20,4 stanovnika/km², a prosječna starost stanovništva 42,6 godina.

Priradni prirast u 2016. godini bilježi negativnu vrijednost -11. Uspoređujući s prethodnim godinama nastavlja se negativan trend od 2013. godine. Vitalni indeks (živorodeni na sto umrlih) u 2016. godini iznosio 62,1.

Najviše stanovnika živi u naselju Pučišća, njih 1.529, što čini ukupno 70% stanovnika Općine.

Tablica 2. Kretanje ukupnog broja stanovnika Splitsko - dalmatinske županije i Općine Pučišća od 1961. do 2011. godine

Godina	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Općina Pučišća	2.566	2.354	2.397	2.393	2.224	2.171
Splitsko - dalmatinska županija	339.686	389.277	436.680	474.019	463.676	454.798

Izvor: DZS

Stanovništvo Općine Pučišća je 2011. godine živjelo u 1.288 kućanstva. Njih 937 je stalno nastanjeno (*Tablica 3*), 180 privremeno nastanjeno, a njih 287 se koristi za odmor i rekreaciju.

Tablica 3. Broj stanova prema načinu korištenja u 2011. godini

	Stanovi za stalno stanovanje				
	Ukupno	Ukupno	Nastanjeno	Privremeno nastanjeno	Napušteni
Općina Pučišća	1.288	937	751	180	6

Stanovi koji se koriste povremeno		Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost	
Za odmor i rekreaciju	U vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	Iznajmljivanje turistima	Ostale djelatnosti

² Prostorni plan uređenja Općine Pučišća („Službeni glasnik Općine Pučišća“ br. 1/09, 2/16)

287

15

48

1

Izvor: DZS

Prema statističkim podacima, uspoređujući broj dolaska i noćenja turista u Općini Pučišća, 2016. godina je bila najuspješnija po broju noćenja turista.

Tablica 4. Dolasci i noćenja turista u Općini Pučišća

Godina	Dolasci			Noćenja		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
2013	2 263	428	1 835	18 398	5 362	13 036
2014	4 054	520	3 534	23 283	4 048	19 235
2015	4 714	476	4 238	23 444	4 343	19 101
2016	4 088	500	3 588	25 579	4 175	21 404

Izvor: DZS

3.2. Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva

3.2.1. Komunalni otpad

Zakon o održivom gospodarenju otpadom komunalni otpad definira kao otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a ne uključuje proizvodni otpad i otpad iz poljoprivrede i šumarstva.

Općina Pučišća uredila je područje gospodarenja komunalnim otpadom Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Prema članku 179. stavak 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) jedinice lokalne samouprave dužne su u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Komunalni otpad koji nastaje na području Općine Pučišća prikuplja se od strane koncesionara Michieli - Tomić d.o.o. s kojim je Općina sklopila ugovor o koncesiji, a usluga obuhvaća skupljanje odvoz miješanog komunalnog otpada, glomaznog otpada i reciklabilnog otpada.

Za analizu podataka o količinama proizvedenog komunalnog otpada na području Općine Pučišća korišteni su podaci Michieli - Tomić d.o.o.

Na području Općine Pučišća u 2016. godini proizvedeno je 892 t komunalnog otpada.

S obzirom na broj stanovnika prema popisu iz 2011. godine i prijavljene količine otpada u 2016. godini, može se izračunati kako svaki stanovnik Općine Pučišća proizvede u prosjeku 1,4 kg otpada/dan odnosno oko 507 kg komunalnog otpada godišnje, što je iznad državnog prosjeka koji za Republiku Hrvatsku iznosi 392 kg godišnje³.

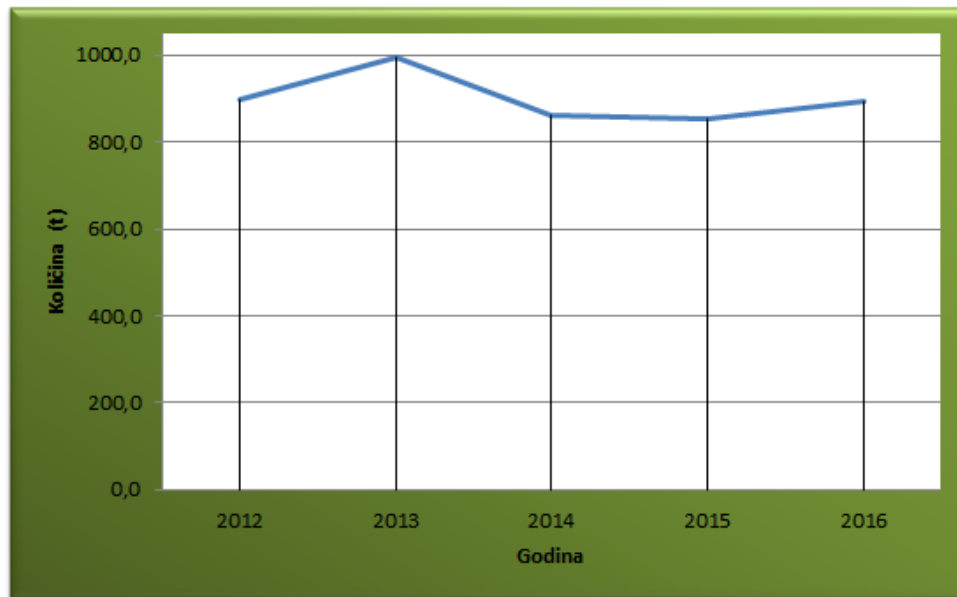
Ovakvo odstupanje može se pripisati velikom broju turista i osoba koje borave radi odmora i rekreacije tokom ljetnih mjeseci na ovom području.

Prema količinama otpada koje nastaju u zimskom periodu procjenjuje se da svaki stanovnik Općine Pučišća proizvede otprilike 1,1 kg otpada/dan, odnosno oko 400 kg godišnje što je u rangu s državnim prosjekom.

U ljetnom periodu (srpanj – kolovoz) nastaju veće količine otpada pa se procjenjuje kako se po stanovniku proizvede 1,6 kg otpada/dan. Uspoređujući količine u zimskom i ljetnom periodu, može se pretpostaviti kako turisti u prosjeku proizvedu oko 0,5 kg otpada što ne utječe previše na ukupno proizvedene količine otpada.

Na Sliku 2. prikazane su proizvedene količine komunalnog otpada u periodu od 2012. do 2016. godine.

³ Izvješće o komunalnom otpadu za 2016. godinu, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Zagreb, studeni 2017. godina

Slika 2. Količine proizvedenog komunalnog otpada za razdoblje 2012.-2016.

Najveće količine sakupljenog komunalnog otpada prijavljene su 2013. godine kada je proizvedeno 993 t otpada. U 2014. godini prijavljeno je 130 t manje otpada (zbog puno manje prikupljanog glomaznog otpada), nakon čeka su godišnje količine opet u porastu.

Podaci za 2016. godinu o količinama sakupljenog komunalnog otpada po vrstama otpada prikazane su u *Tablica 5*.

Tablica 5. Količine sakupljenog komunalnog otpada tijekom 2016. godine po vrstama otpada

Ključni broj otpada (KBO) ⁴	Naziv otpada	Sakupljač	Količina (t)
20 03 01	miješani komunalni otpad	Michieli - Tomić d.o.o.	700,7
20 03 07	glomazni otpad	Michieli - Tomić d.o.o.	178,3
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	Michieli - Tomić d.o.o.	4,0
15 01 02	plastična ambalaža	Michieli - Tomić d.o.o.	1,4
15 01 04	metalna ambalaža	Michieli - Tomić d.o.o.	0,2
15 01 07	staklena ambalaža	Michieli - Tomić d.o.o.	5,0
20 01 01	papir i karton	Michieli - Tomić d.o.o.	1,0
20 01 11	tekstili	Tekstil vlakno d.o.o.	1,5
			892,0

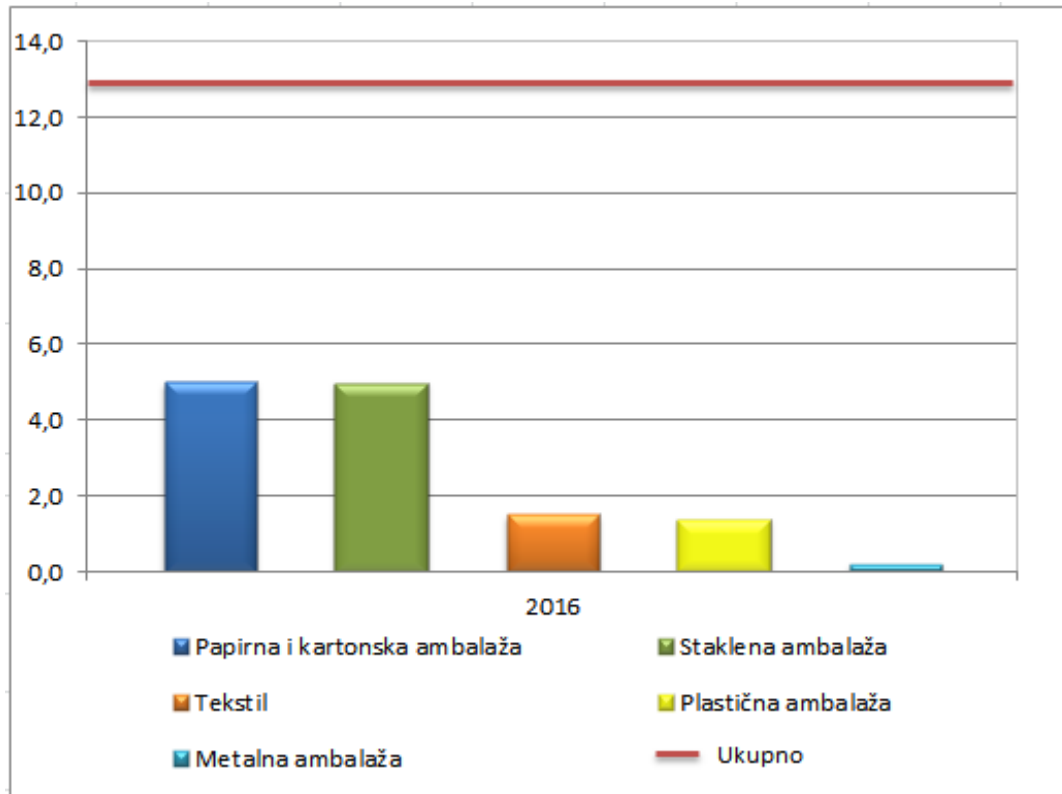
Izvor: Michieli - Tomić d.o.o.

S obzirom na postupke oporabe (R) i zbrinjavanja (D) otpada najveća količina komunalnog otpada odnosno miješani komunalni i glomazni otpad se zbrinjava postupkom D1 što podrazumijeva odlaganje otpada u ili na tlo (na odlagališta). Ostali odvojeno sakupljeni otpad se upućuje na postupke oporabe R3, R4 i R5.

U Općini Pučišća odvojeno se prikupljaju papir i karton, staklo, plastika, metal i tekstil javnoj površini putem zelenih otoka od 2016. godine. Glomazni otpad se odvozi se prema rasporedu davatelja usluge.

⁴ Ključni broj otpada sukladno Pravilnik u o katalogu otpada (NN 90/15)

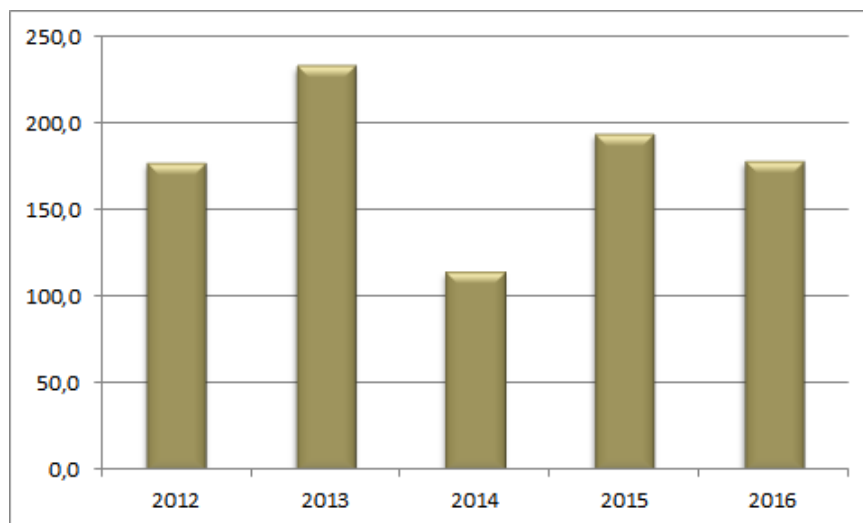
Na Slika 3. su prikazane količine odvojeno sakupljenog otpada predane na uporabu u 2016. godini

Slika 3. Količine odvojeno sakupljenog otpada 2016. godini predane na uporabu

U 2016. godini odvojeno je prikupljeno 13 t papira i kartona, stakla, plastike, metala i tekstila, od toga najviše papira i kartona u količini od 5t i također plastike u količini od 5 t.

Ovdje je važno napomenuti kako ovlašteni sakupljač i oporabitelj Unija Nova d.o.o. ima sklopljen ugovor sa davateljem usluge Michieli - Tomić d.o.o. za plastiku, staklo i metal u sustavu povratne ambalaže. U HAOP su prijavljene količine stakla, plastike i metala od strane Unija Nova d.o.o. za područje Općine Pučišća međutim te količine obuhvaćaju cijelo područje otoka Brača, a ne samo područje Općine Pučišća.

Slika 4. Količine prikupljenog glomaznog otpada u razdoblju od 2012. – 2016. godine

Na prethodnoj slici su prikazane količine odvojeno prikupljenog glomaznog otpada u razdoblju od 2012. – 2016. godine. Najviše je prikupljeno u 2013. godini, a najmanje u 2014. godini.

U 2016. godini odvojeno je prikupljeno 191 t otpada uključujući i glomazni otpad što je činilo 21,5 % mase ukupno proizvedenog komunalnog otpada.

Razmatrajući zakonski propisanu obvezu JLS-a prema članku 55. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 93/13), do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska mora osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50 % mase otpada.

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine propisan je i novi cilj gdje je do kraja 2022. godine potrebno odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.).

3.2.2. Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu predložila je koeficijente za izračunavanje biorazgradive komponente pojedinih morfoloških sastavnica dobivenih analizom sastava komunalnog otpada. Temeljem koeficijenata u *Tablica 6.* izračunate su količine biorazgradivog otpada u 2016. godini.

Količina proizvedenog biorazgradivog otpada u 2016. godini iznosila je 550,5 t.

Najveća količina proizvedene količine biorazgradivog komunalnog otpada (miješani komunalni otpad i glomazni otpad) ide na postupak zbrinjavanja D1 (odlaganje na odlagalište), ostale vrste idu na postupke oporabe.

Tablica 6. Prikaz količina proizvedenog biorazgradivog komunalnog otpada u 2016. godini

Ključni broj otpada	Naziv otpada	Proizvedeni komunalni otpad (t)	Koeficijent izračuna biorazgradive komponente	Proizvedeni biorazgradivi komunalni otpad (t)
20 03 01	miješani komunalni otpad	700,7	0,65	455,5
15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	4,0	1	4,0
20 03 07	glomazni otpad	178,3	0,5	89,2
15 01 02	plastična ambalaža	1,4	0	0
15 01 04	metalna ambalaža	0,2	0	0
15 01 07	staklena ambalaža	5,0	0	0
20 01 01	papir i karton	1,0	1	1,0
20 01 11	tekstili	1,5	0,5	0,75
			Ukupno:	550,5

3.2.3. Sastav miješanog komunalnog otpada

U smislu ovog plana **miješani komunalni otpad** je mješavina komunalnog otpada koja i nakon izdvajanja i odvojenog sakupljanja još uvijek sadrži materijale kao što su papir, staklo i dr. Sakuplja se jednim spremnikom, a u Katalogu otpada označen je ključnim brojem 20 03 01.

Sustavna analiza sastava miješanog komunalnog otpada na nacionalnoj razini pa tako niti na području Splitsko - dalmatinske županije i Općine Pučišća ne provodi se. Prema zadnjim službenim raspoloživim podacima procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada za Republiku Hrvatsku dat je u *Tablica 7.*

Tablica 7. Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u RH s raspodjelom udjela sitnice na njezine sastavnice, 2015.

Sastavnica	Udio (%)
Kuhinjski otpad	30,9
Papir i karton	23,2
Plastika	22,9
Ostali otpad (pelene, zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
Vrtni otpad	5,7
Tekstil/odjeća	3,7
Staklo	3,7
Metal	2,1
Drvo	1,0
Koža/kosti	0,5
Guma	0,2
Ukupno	100

Izvor: HAOP

3.2.4. Odlaganje komunalnog otpada

Na području Općine Pučišća miješani komunalni otpad i glomazni otpad se odlaže na odlagalištu „Košer“ kojim upravlja Michieli - Tomić d.o.o. Lokacija Košer nalazi se oko 4,5 km jugoistočno od naselja Gornji Humac na području Općine Pučišća.

3.2.5. Proizvodni otpad

Zakon o održivom gospodarenju otpadom definira proizvodni otpad kao otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Prema službenim podacima HAOP, nema evidencije o prijavljenim količinama proizvodnog otpada. Prema Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15) proizvođači nisu dužni prijaviti količine opasnog otpada u ukupnoj količini manjoj od 0,5 tona godišnje i neopasnog otpada u ukupnoj količini manjoj od 20 tona godišnje.

3.2.6. Postojeći sustav za sakupljanje komunalnog otpada

Organizirano prikupljanje komunalnog otpada vrši se od strane komunalne tvrtke Michieli - Tomić d.o.o.

Tablica 8. Broj korisnika odvoza komunalnog otpada

Kategorija	Broj korisnika
Fizičke i pravne osobe	1.077

Izvor: Michieli - Tomić d.o.o.

Miješani komunalni otpad se sakuplja u spremnicima zapremine 120 L i 1.100 L.

Tablica 9. Broj spremnika za sakupljanje miješanog komunalnog otpada

Volumen spremnika	Broj
Fizičke i pravne osobe	

120 L	75
1.100 L	85
Ukupno	160

Izvor: Michieli Tomić d.o.o.

Sakupljanje korisnog otpada se vrši putem zelenih otoka⁵. Na području Općine Pučišća su postavljena četiri zelena otoka na kojem se odvojeno sakuplja papir i karton, staklo, plastika, metal i tekstil (spremnici zapremnine 2.000 L).

Tablica 10. Vrste i broj spremnika za sakupljanje odvojeno prikupljenog otpada

Vrsta spremnika	Broj
Fizičke osobe	
Zeleni otok sa 5 spremnika (papir i karton, plastika, metal, staklo i tekstil)	1
Zeleni otok sa 4 spremnika (papir i karton, plastika, staklo i tekstil)	3

Izvor: Michieli - Tomić d.o.o.

Zeleni otoci su postavljeni na sljedećoj lokaciji:

- Naselje Gornji Humac – 1 zeleni otok,
- Naselje Pražnica – 1 zeleni otok,
- Naselje Pučišća – 2 zelena otoka.

Spremnike za tekstil je postavila forma Tekstil vlakno d.o.o.

Miješani komunalni otpad se odvozi 3 puta tjedno u zimskom periodu, a tijekom ljetnog perioda svaki dan. Odvojeno sakupljeni otpad se prikuplja jednom tjedno.

Sakupljanje glomaznog otpada obavlja putem spremnika od 7m³ i 21m³, a odvoz se vrši na poziv komunalnog redara Općine Pučišća i po potrebi.

Tablica 11. prikazuje pregled postojećeg voznog parka za sakupljanje otpada.

Tablica 11. Pregled postojećeg voznog parka

	Registarska oznaka	Tip vozila	Kapacitet
1.	ST 518 TJ	OAF 18.224 teretni	7,5 m ³
2.	ST 7220 E	MAN s nosačima za kontejnere	10 m ³
3.	ST 520 LT	MAN 18.232 teretni	10 m ³

Izvor: Michieli - Tomić d.o.o.

U sljedećoj tablici prikazan je cjenik javne usluge za područje Općine Pučišća.

Tablica 12. Cjenik javne usluge za područje Općine Pučišća

	Korisnik	Jedinica mjere	Cijena (mjesečno bez PDV-a)
1.	Jednočlano domaćinstvo	mjesečno	10,62
2.	Dvočlano domaćinstvo	mjesečno	19,47

⁵ Zeleni otok je prostor javne površine na kojem se nalaze spremnici za odvojeno sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila; Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)

3.	Višečlano domaćinstvo	mjesečno	26,55
4.	Kuća za odmor	mjesečno	19,47
5.	Iznajmljivač	krevet/mjesečno	2,65
6.	Hoteli i drugi poslovni subjekti koji se bave pružanjem usluge smještaja osim registriranih iznajmljivača	m ²	1,12
7.	Ugostiteljski objekti	m ²	2,25
8.	Uslužne djelatnosti	m ²	1,12
9.	Trgovine prehrambenom robom	m ²	2,25
10.	Ostale trgovine	m ²	1,87
11.	Odgojno-obrazovne ustanove Učenički dom i restoran zdravstvene ustanove	m ²	0,37
12.	Učenički dom i restoran	m ²	0,75
13.	Zdravstvene ustanove	m ²	1,50
14.	Prometne djelatnosti	m ²	1,50
15.	Proizvodno-industrijska djelatnost	m ²	0,30
16.	Uredski prostor	m ²	0,75

Izvor: Michieli - Tomić d.o.o.

3.2.7. Provedene izobrazno-informativne aktivnosti

Na području otoka Brača se provodi projekt Zeleni Brač koji je sufinanciran od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, u kojem su Grad Supetar kao nositelj projekta i jedinice lokalne samouprave na Braču krenule s rješavanjem ekološkog problema uvođenjem razvrstavanja otpada.

U sklopu prve faze projekta održane su edukacije na području Općine Pučišća u Klesarskoj školi Pučišća, Osnovnoj školi Pučišća, OŠ Pučišća – PŠ Gornji Humac i Dječjem vrtiću Pučišća – područno odjeljenje Gornji Humac. U ovoj fazi projekta dijelili su se i informativni letci s osnovnim uputama o razvrstavanju otpada.⁶

3.3. Postojeće i planirane građevine, uređaji za gospodarenje otpadom i status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Zakon o održivom gospodarenju otpadom građevine za gospodarenje otpadom u smislu dokumenata prostornog uređenja dijeli na one od državnog značaja, županijskog značaja i lokalnog značaja. Građevina za gospodarenje otpadom od državnog značaja je centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada.

Građevina za gospodarenje otpadom od županijskog značaja je odlagalište neopasnog otpada i kazeta za zbrinjavanje azbesta. Sve ostale građevine za gospodarenje otpadom su lokalnog značaja.

⁶<http://gradsupetar.hr/attachments/article/13/Zeleni%20Bra%C4%8D%20-%20zavr%C5%A1no%20izvije%C5%A1%C4%87e%202015.doc>

Dodatno Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine definirane su slijedeće kategorije građevina, a koje uključuju i postrojenja za gospodarenje otpadom u smislu planiranja u dokumentima prostornog uređenja (lokacije):

➤ **građevine od državnog značaja:**

- centar za gospodarenje otpadom,
- spalionica otpada,
- odlagalište opasnog otpada.

➤ **građevine od regionalnog značaja:**

- reciklažni centri,
- sortirnice,
- postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada,
- građevine za obradu opasnog i neopasnog otpada, osim onih od državnog značaja,
- odlagalište neopasnog otpada uključujući i odlagalište s kazetom za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest,
- odlagalište inertnog otpada.

➤ **građevine od lokalnog značaja:**

- centri za ponovnu uporabu,
- reciklažna dvorišta,
- ostale građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu od državnog i regionalnog značaja.

3.3.1. Građevine za gospodarenje otpadom određene prostorno – planskom dokumentacijom

Dokumenti prostornog uređenja koji se dotiču gospodarenja otpadom, prvenstveno lokacija građevina i postrojenja za gospodarenje otpadom, a koji su relevantni za Općinu Pučišća je Prostorni plan uređenja Općine Pučišća (Službeni glasnik Općine Pučišća br. 1/09, 2/16).

Izvod iz Prostornog plana uređenja Općine Pučišća (Službeni glasnik Općine Pučišća br. 1/09, 2/16) navodi:

Članak 75.

(4) Unutar površina za gospodarsku namjenu „Pučišća“ i „Petrade“ tip-K planira se smještaj reciklažnih dvorišta iz sustava zbrinjavanja otpada.

Članak 108.

ODLAGANJE OTPADA

(1) Općina Pučišća je dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu zakonom propisanih mjera za gospodarenje komunalnim i drugim otpadom. S otpadom je potrebno postupati s osnovnim ciljem:

- izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada i smanjivanja opasnih svojstava otpada čiji se nastanak ne može spriječiti;

- iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njegovog obrađivanja prije odlaganja;

- sprječavanja nenadziranog postupanja s otpadom;

- saniranja otpadom onečišćenih površina;

- sprječavanja opasnosti za ljudsko zdravlje, biljni i životinjski svijet;

- sprječavanja onečišćenja okoliša: voda, mora, tla, zraka iznad propisanih graničnih vrijednosti;

- sprječavanja nekontroliranog odlaganja i spaljivanja - saniranja svih "divljih" odlagališta.

(2) Problem odlaganja komunalnog otpada prostorne cjeline otoka Brača riješen je Planom Splitsko-dalmatinske županije (PPSDŽ) kroz pretovarnu stanicu (PS Brač - Pučišća, Gornji Humac) u sklopu županijskog centra za

gospodarenje otpadom (CZGO) - na lokaciji «Košer» u općini Pučišća. Današnji se način odlaganja komunalnog otpada treba (postupno) promijeniti tako što će se u budućnosti otpad u Splitsko-dalmatinskoj županiji, pa tako i skupljeni otpad na otoku Braču, odlagati isključivo u jednom Centru za gospodarenje otpadom (CZGO).

(3) Potrebno je trajno provoditi mjere u cilju smanjenja količina otpada koje treba odložiti kroz primarno odvajanje u kućanstvima, odvojeno prikupljanje otpada na „zelenim otocima“ i u reciklažnim dvorištima te u konačnici kroz sortiranje i obradu otpada u sklopu pretovarne stanice. Preostali otpad do izgradnje PS Brač i CZGO-a odlagati će se na postojećem odlagalištu na lokaciji „Košer“ kod Gornjeg Humca uz slijedeće mjere i uvjete:

- omogućiti pristup odlagalištu otpada po svim vremenskim uvjetima;
- ograditi odlagalište na primjereni način;
- osigurati stalan i kontrolirani nadzor ulaza otpada;
- evidentirati dovoz otpada i vršiti stalni pregled;
- vršiti selekciju otpada te smanjenu količinu (pretežno inertnog otpada) otpada odložiti uz ravnanje, zbijanje i prekrivanje;
- spriječiti dotok površinskih voda (izvesti drenažu odlagališta);
- na odlagalištu nije dopušteno paljenje otpada;
- provoditi mjere i propisane postupke sanacije odlagališta.

(4) Na odlagalištu otpada „Košer“ prikuplja se otpad sa područja općina Milna, Sutivan, Nerežišća, Postira, Bol, Selca i Pučišća. Planira se sanacija odlagališta i njegovo zatvaranje u trenutku početka rada PS Brač i uspostave cjelovitog sustava CZGO. Lokacijska dozvola za sanaciju odlagališta otpada „Košer“ kod Gornjeg Humca može se ishoditi na temelju ovog Plana uz obveznu provedbu postupka kojim će se ispitati mogući nepovoljni utjecaji zahvata na okoliš. U ovisnosti o dinamici izgradnje PS Brač i CZGO te na temelju idejnog projekta i daljnjih stručnih analiza, sanacija i zatvaranje odlagališta se provodi s ili bez izgradnje plohe za privremeno odlaganje. Područje zahvata projekta sanacije nalazi se na k.č. 4338/1 i dijelovima k.č. 4338/3, 4338/2, 4328/3, 4328/9, 4347/2 i 4328/1 sve k.o. Gornji Humac, a idejnim projektom za lokacijsku dozvolu će se utvrditi točne granice obuhvata i eventualna potreba proširenja zahvata.“

Članak 108.a

PRETOVARNA STANICA BRAČ I RECIKLAŽNA DVORIŠTA

(1) Površina Pretovarne stanice Brač (PS Brač) na lokaciji „Košer“ jugoistočno od Gornjeg Humca prikazana je na kartografskom prikazu broj 1. „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:25000 i na kartografskom prikazu broj 4. „građevinska područja“ u mjerilu 1:5000. Unutar te površine planira se izgradnja pretovarne stanice u sustavu županijskog centra za gospodarenje otpadom s pratećim sadržajima i građevinama za obradu neopasnog otpada, izgradnja i uređenje reciklažnog dvorišta te sanacija postojećeg odlagališta komunalnog otpada.

(2) Pretovarna (transfer) stanica je građevina za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema županijskom centru za gospodarenje otpadom. U sklopu pretovarne stanice mogu se graditi sadržaji za gospodarenje otpadom kao što su kompostana, sortirnica, međuskладиšte, sabirni centar, reciklažno dvorište i druge građevine za neopasni otpad. Lokacijska dozvola za pretovarnu stanicu, njene sadržaje, pristupnu cestu, interne prometnice i ostalu nužnu infrastrukturu pretovarne stanice može se ishoditi na osnovu idejnog projekta usklađenog s ovim Planom i/ili Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije.

(3) Reciklažno dvorište je građevina namijenjena razvrstavanju i privremenom skladištenju neopasnog otpada. Ovim Planom utvrđuju se lokacije reciklažnih dvorišta u sklopu površine Pretovarne stanice Brač na lokaciji postojećeg odlagališta otpada „Košer“ te unutar površine za gospodarsko-poslovnu namjenu „Pučišća“.

Urbanističkim planovima uređenja površina za gospodarsko-poslovnu namjenu izvan naselja moguće je utvrditi i druge lokacije reciklažnih dvorišta.“

3.3.1. Postojeće i planirane građevine za gospodarenje otpadom

➤ Centar za gospodarenje otpadom

Lokacija centra za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinske županije planirana je otprilike 1 km sjeverozapadno od naselja Kladnjice u općini Lećevica, sjeverno od trase autoceste Zagreb-Split, a u neposrednoj blizini lokalne ceste Lećevica – Unešić. Planirani zahvat je udaljen više od 500 m od naseljenog područja gdje ljudi stalno borave, a obuhvaća površinu od 25 ha. U centru će se prikupljati, obrađivati otpad koji nastaje na području Splitsko-dalmatinske županije (55 gradova i općina). Dio otpada nastao u blizini dopremat će se u CGO izravno, dok će se otpad iz udaljenijih dijelova županije pretovarivati u pretovarnim stanicama (PS).

Centar za gospodarenje otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji sa svojim osnovnim dijelovima:

- postrojenjem za mehaničku obradu ostatka nerazvrstanog, miješanog komunalnog otpada
- pogonom za obradu mehanički izdvojenog biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada
- pogonom za dozrijevanje kompostu sličnog proizvoda
- pogonom za biološku obradu prethodno izdvojenog biorazgradivog otpada
- pogonom za dozrijevanje komposta iz prethodno odvojenog biootpada
- reciklažnim dvorištem
- postrojenjem za obradu građevnog otpada
- odlagalištima za obrađeni i neopasni otpad
- sustavom za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda,

treba zadovoljiti potrebe obrade i odlaganja otpada Splitsko-dalmatinske županije na ekološki prihvatljiv i ekonomski održiv način u razdoblju od 2020.-2044. godine. Uspostavljeni CGO Splitsko-dalmatinske županije će zadovoljavati potrebe oko 10,6% populacije Republike Hrvatske.

Uspostavljanjem ovog CGO za potrebe cijele županije i uključivanjem svih jedinica lokalne samouprave u predviđeni sustav, stvorit će se uvjeti za sanaciju i zatvaranje svih postojećih neusklađenih odlagališta na tom području. CGO Splitsko-dalmatinske županije upravlja županijska komunalna tvrtka REGIONALNI CENTAR ČISTOG OKOLIŠA d.o.o.

Za zahvat Centar za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinske županije na lokaciji u Kladnjicama u Općini Lećevica proveden je postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš na temelju izrađene Studije o utjecaju na okoliš Centra za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinskoj županiji, te ishođeno Rješenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva o prihvatljivosti zahvata za okoliš (Klasa: UP/I 351-03/05-02/12; Ur.broj:531-08/3-1-JM-06-10 od 27. studenog 2006.g.).

Za izmjenu izgradnje Centra za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinske županije na lokaciji u Kladnjicama u Općini Lećevica proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno izrađen je Elaborat zaštite okoliša na temelju kojeg nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz promjenu mjera i programa praćenja stanja okoliša utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata na okoliš, te je na temelju toga ishođeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata (Klasa: UP/I 351-03/16-08/07 Urbroj: 517-06-2-1-1-16-58 od 14. lipnja 2017. godine).

Nakon toga je ishođena lokacijska dozvola na temelju Idejnog projekta iz prosinca 2013. godine, revizija kolovoz 2017. godina, gospodarskog subjekta GEOPROJEKT d.d., Split.⁷

➤ Pretovarna stanica Brač – Općina Pučišća

U sklopu CGO u planu je i izrada šest pretovarnih stanica (Split, Sinj, Zagvozd, Brač, Hvar i Vis).

⁷ <http://rcco.hr/zupanijski-centar-za-gospodarenje-otpadom/>

Pretovarna stanica Brač (PS Brač) planira se na lokaciji „Košer“ jugoistočno od Gornjeg Humca s pratećim sadržajima i građevinama za obradu neopasnog otpada, izgradnja i uređenje reciklažnog dvorišta te sanacija postojećeg odlagališta komunalnog otpada.

Za izgradnju Pretovarne stanice Brač proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na temelju kojeg nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz promjenu mjera i programa praćenja stanja okoliša utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata na okoliš, te je na temelju toga ishodu Rješenje (Klasa: UP/I 351-03/15-08/241 Urbroj: 517-06-2-1-1-15-12 od 18. prosinca 2015. godine).

Za izgradnju pretovarne stanice Brač ishodu je lokacijska dozvola (Klasa: UP/I-350-05/16-01/000002, Urbroj: 2181/1-11-00-07/05-16-0007, od 22.03.2016.).

Za potrebe pretovarne stanice "Brač" izgradit će se prometnica od Državne ceste D113 do pretovarne stanice Brač (brdo Košer). Zahvat obuhvaća izgradnju pristupne nerazvrstane ceste dužine cca 3.8 km. Općina Pučišća je ishodu pravomoćnu građevinsku dozvolu za izvođenje prometnice (Klasa: UP/I-361-03/16-01/000160, Urbroj: 2181/1-11-07/08-16-0005, od dana 13.12.2016.)

Zahvat će se financirati kroz Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020., u okviru mjere 7 "Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima", Podmjera 7.2., Tip operacije 7.2.2. "Ulaganje u građenje nerazvrstanih cesta".

➤ **Reciklažno dvorište**

Reciklažno dvorište Općine Pučišća izgradit će se sukladno Prostornom planu uređenja Općine Pučišća (Službeni glasnik Općine Pučišća br. 1/09 i 2/16) u Gospodarskoj zoni „Pučišća“, naselje Pučišća, a do izgradnje istog osigurat će se odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u naseljima Pučišća, Pražnica i Gornji Humac.

Općina Pučišća se može prijaviti na natječaj za dostavu projektnih prijedloga „Građenje reciklažnih dvorišta“ u kojem se definiraju ciljevi, uvjeti i postupci za dodjelu bespovratnih sredstava namijenjenih provedbi projekata u svezi s izgradnjom, opremanjem i upravljanjem reciklažnim dvorištima. U natječajima je definiran najviši iznos koji se može dodijeliti projektnom prijedlogu za izgradnju reciklažnog dvorišta, a iznos bespovratnih sredstava po pojedinačnom projektnom prijedlogu iznosi maksimalno 85% od ukupnog iznosa prihvatljivih troškova projekta.

Preduvjet izgradnji reciklažnog dvorišta je izrađen Glavni projekt i ishodu pravomoćna građevinska dozvola.

➤ **Sortirnica**

Na području odlagališta Košer nalazi se sortirnica komunalnog otpada u vlasništvu komunalnog poduzeća Michieli-Tomić d.o.o. Sortirnica je puštena u pogon 2012. godine. Sortirnica služi za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje.

Pogon sortirnice za ručno razvrstavanje i sortiranje komunalnog otpada sastoji se od :

- Usipnog lijevka komunalnog otpada
- Sortirne traka
- Kanala za otpremu sortiranog otpada

Kapacitet sortirnice je do 15 t/dan. U planu je modernizacija sortirnice na način da se planira ugradnja roto sita za odvajanje biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada te proširenje kapaciteta i automatizacija dijelova procesa sortiranja i baliranja otpada. Projekt se namjerava sufinancirati od strane EU fondova.

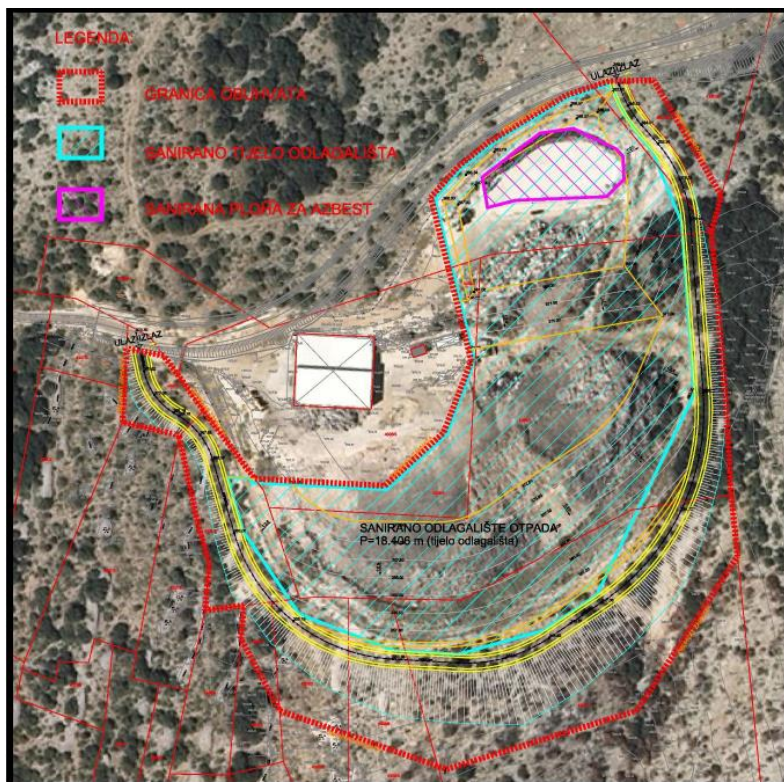
Slika 5. Sortirnica na području odlagališta Košer

3.3.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta

Odlagalište otpada "Košer" je odlagalište na koje se komunalni i glomazni otpad odlaže od 1998. godine, a sakupljen je s područja Općina Pučišća, Bol, Milna, Postira, Selca, Sutivan i Nerežišća. Lokacija Košer nalazi se oko 4,5 km jugoistočno od naselja Gornji Humac na području općine Pučišća. Od najbliže naseljenih kuća, što su u ovom slučaju sela Podsmrčevik i Osridke, udaljeno je oko 1,6 km zračne linije. Odlagalište je na državnu cestu D113, na dionici Gornji Humac-Selca, spojeno pristupnom cestom u duljini od oko 4 km koja je većim dijelom asfaltirana.

Na sjevernom dijelu prostora odlagališta nalazi se posebno odlagališno polje (ploha za građevni otpad koji sadrži azbest). Ukupna površina plohe (sa pokosima) iznosi oko 1.500 m². Odloženi otpad na plohi ne smije sadržavati druge opasne tvari osim čvrsto vezanog azbesta.

Odlagalište otpada Košer je smješteno na k.č. br. 4338/1, 4338/2 i dijelu čestica 4337/4, 4328/4, 4328/3, 4328/9, 4328/1, 4338/3, 4347/2, 4327/25 sve k.o. Gornji Humac te se predviđa za sanaciju i zatvaranje zaključno s krajem 2018. godine ili otvaranjem CGO Splitsko-dalmatinske županije, sukladno Idejnom projektu (PanGeo Projekt d.o.o., Zagreb 2016.).

Slika 6. Planirana Situacija zatvorenog odlagališta otpada "KOŠER" s vidljivom granicom obuhvata (isprekidana crvena linija), ulazima na odlagalište te saniranim otpadom i saniranom plohom za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest

Za odlagalište je izrađena Studija o utjecaju na okoliš na temelju 'Idejnog rješenja uređenja odlagališta Košer' (IGH d.d. kolovoz 2005.) prema kojem je planirana sanacija tadašnjeg stanja odlagališta. Nakon provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš izdano je rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš (Klasa: UP/I 351-03/05-02/00093 Ur.broj: 531-08-3-I-DR/AK-06-9 od 27. veljače 2006.).

Za izmjenu zahvata sanacije odlagališta otpada 'Košer' u Općini Pučišća izdano je Rješenje, Klasa: UP/I 351-03/16-08/289 Urbroj: 517-06-2-1-1-17-14 (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, od 5. lipnja 2017.).

Sanacijom odlagališta otpada "Košer", predviđa se zatvaranje i konačno prekrivanje odlagališta završnim prekrivnim sustavom kao i zatvaranje i konačno prekrivanje plohe za građevni otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest.

3.3.3. Lokacije onečišćene otpadom i njihovo uklanjanje

Lokacije onečišćene otpadom smatraju se sve one lokacije na kojima se nalaze određene količine obrađenog i/ili neobrađenog otpada, a koje nisu usklađene s odredbama važećih zakonskih propisa.

Razlikuju se:

- Postojeća odlagališta neopasnog i/ili inertnog otpada na kojima nije provedeno usklađivanje postojećeg stanja s odredbama nacionalnog i europskog zakonodavstva te gdje u njihovom radu nisu primijenjene NRT (najbolje raspoložive tehnologije),
- Lokacije odbačenog otpada – tzv. „divlja“ odlagališta otpada,
- „Crne točke“ – lokacije visokog rizika onečišćene proizvodnim (tehnološkim) otpadom.

➤ Lokacije odbačenog otpada – „Divlja“ odlagališta otpada

„Divlja“ odlagališta otpada odnosno lokacije odbačenog otpada su mjesta gdje najčešće fizičke i/ili pravne osobe odbacuju otpad. Iskustvo je pokazalo da je riječ o „naučenim“ lokacijama na koje se otpad odbacuje i nakon provedene sanacije, odnosno uklanjanja otpada što je često rezultat nedosljedne provedbe zakonskih propisa kojima je uređena obaveza uklanjanja odbačenog otpada od strane vlasnika, posjednika ili korisnika nekretnine. Uglavnom je riječ o građevnom i glomaznom otpadu, a nešto rjeđe o miješanom komunalnom i ostalim kategorijama komunalnog otpada.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom službe nadležne za komunalni red, JLS nadležne su za provedbu mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i uklanjanje odbačenog otpada. Navedene mjere uključuju provedbu redovitog godišnjeg nadzora i vođenje evidencije o lokacijama odbačenog otpada, procijenjenoj količini odbačenog otpada, obvezniku uklanjanja otpada i predaju otpada osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom. Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada, ali su pojedine županije i gradovi uspostavile vlastite informacijske sustave evidencije. Sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada biti će uspostavljen u sklopu Informacijskog sustava gospodarenja otpadom u nadležnosti HAOP.

Na području Općine Pučišća postoji „divlje“ odlagalište građevnog otpada u napuštenoj asfaltnoj bazi tvrtke Viadukt pokraj naselja Pražnica. Procjenjuje se da je količina odloženog otpada oko 5000 m³. Lokacija je djelomično sanirana te je u planu njena daljnja sanacija.

Slika 7. Napuštena baza tvrtke Viadukt pokraj naselja Pražnica, 2015. godina

Slika 8. Napuštena baza tvrtke Viadukt pokraj naselja Pražnica, 2017. godina

3.4. Ocjena stanja

U Općini Pučišća komunalni otpad se organizirano prikuplja od strane davatelja usluge Michieli - Tomić d.o.o.

Odvojeno sakupljanje papira i kartona, plastike, metala, stakla i tekstila se provodi putem zelenih otoka koji su postavljeni u svakom naselju Općine. Miješani komunalni otpad se prikuplja u spremnicima od 120 L i 1.100 L, a glomazni otpad putem spremnika od 7 m³ i 21 m³ na javnoj površini.

Općina Pučišća će uspostaviti reciklažno dvorište u kojem bi se prikupljale i privremeno skladištile one vrste otpada koje su propisane Dodatkom IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom. Do uspostave reciklažnog dvorišta Općina će osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju.

Miješani komunalni otpad sa područja Općine Pučišća se odlaže na odlagalištu „Košer“ u Općini Pučišća te se predviđa za sanaciju i zatvaranje zaključno s krajem 2018. godine ili otvaranjem CGO Splitsko-dalmatinske županije.

U sklopu izgradnje CGO Splitsko-dalmatinske županije u Općini Pučišća će se izgraditi Pretovarna stanica, a za potrebe Pretovarne stanice i pristupna cesta za koju je ishođena građevinsku dozvolu za izvođenje prometnice, a zahvat će se financirati EU fondovima.

Na području odlagališta Košer nalazi se sortirnica komunalnog otpada u vlasništvu komunalnog poduzeća Michieli-Tomić d.o.o. U planu je modernizacija sortirnice, a projekt se namjerava sufinancirati od strane EU fondova

U sklopu izobrazno-informativnih aktivnosti vodile su se edukacije u školama i vrtiću vezano za odvojeno sakupljanje otpada putem zelenih otoka. Podijeljeni su i informativni letci s osnovnim uputama o razvrstavanju otpada. Izobrazno-informativnih aktivnosti se vode u sklopu projekta Zeleni Brač koji je sufinanciran od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Projektom Zeleni Brač se misli i dalje nastaviti te će u daljnjim planovima izobrazbe o održivom gospodarenju otpadom te će se provoditi aktivnosti namijenjene građanima vezano za selektivno odvajanje otpada i sprječavanje nastanka otpada.

3.5. Ostvarivanje ciljeva

3.5.1. Ciljne vrijednosti gospodarenja komunalnim otpadom do 2022. godine sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom RH

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom potrebno je osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada u proizvedenom komunalnom otpadu do 01.01.2020. godine.

Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u donosu na 2015. godinu na području Općine sukladno PGO RH su:

- Cilj 1.1: Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%,
- Cilj 1.2: Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.),
- Cilj 1.3: odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada,
- Cilj 1.4: odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada.

Stupanjem na snagu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) određene su granične količine miješanog komunalnog otpada za određivanje iznosa poticajne naknade za smanjenje količine proizvedenog miješanog komunalnog otpada.

- **Odvojeno sakupiti najmanje 50% zbirne mase otpada (prioritetno papir, metal, plastika i staklo) u proizvedenom komunalnom otpadu – Zakon o održivom gospodarenju otpadom**

U sljedećoj tablici (*Tablica 13*) prikazan je plan povećanja količina odvojeno prikupljenog papira, plastike, metala i stakla za razdoblje od 2017. – 2020. godine.

Projekcija je rađena ciljem da se prikaže dinamika ostvarenja obveze pripreme za ponovnu uporabu i recikliranje, u minimalnom udjelu od 50 % mase otpada do 1. siječnja 2020.

U svrhu postizanja zakonskog cilja osiguranja pripreme za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnog papira i kartona, plastike, metala i stakla, uz pretpostavku nepromijenjenog sastava proizvedenog komunalnog otpada, odnosno postojanosti udjela otpadnog papira i kartona, plastike, metala i stakla u komunalnom otpadu od 52%, te da će se sve sakupljene količine predati na recikliranje i pripremu za ponovnu uporabu, potrebno je do 01. siječnja 2020. godine odvojeno prikupiti 170 t papira i kartona, plastike, stakla i metala.

Tablica 13. Plan povećanja odvojeno sakupljenih komponenti (prioritetno papir, plastika, metal i staklo) za razdoblje od 2017. do kraja 2019. godine

Godina	Količine prikupljenog papira, metala, plastike i stakla (t)	Udio prikupljenog otpada (%)
2017.	85	25,0
2018.	128	37,5
2019.	170	50,0

- **Cilj 1.1: Smanjenje mase proizvedenog komunalnog otpada za 5%**

Prema raspoloživim podacima iz 2015. godine za Općinu Pučišća, proizvedeno je ukupno 852,5 tona otpada. Primijenivši cilj u kojem je potrebno smanjiti masu proizvedenog komunalnog otpada za 5% na Općinu Pučišća, treba smanjiti količine ukupno proizvedenog otpada za 42,5 t do kraja 2022. godine.

- **Plan postupnog smanjenja količine proizvedenog miješanog komunalnog otpada**

U tablici 14. prikazan je **plan smanjenja količina proizvedenog miješanog komunalnog otpada** do kraja 2022. godine sukladno stopama smanjenja količina proizvedenog miješanog komunalnog otpada koje će se primjenjivati u postupku određivanje iznosa poticajne naknade za smanjenje količine proizvedenog miješanog otpada.

Tablica 14. Plan postupnog smanjenja količina proizvedenog miješanog komunalnog otpada za razdoblje od 2017.–2022. godine.

Godina	Dio referentne količine (%)	Miješani komunalni otpad (t)
2017.	80	527
2018.	74	487
2019.	66	434
2020.	58	382
2021.	54	355
2022.	50	329

Kako je području Općine Pučišća u 2015. godini proizvedeno 658,3 t miješanog komunalnog otpada, do kraja 2022. godine treba količinu miješanog komunalnog otpada svesti na oko 329 tona.

- **Cilj 1.2: Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)**

U Tablica 15. prikazan je plan povećanja količina odvojeno sakupljenog komunalnog otpada za razdoblje od 2017. – 2022. godine s ciljem da zbroj svih odvojeno sakupljenih vrsta otpada bude 60% proizvedene količine komunalnog otpada na kraju 2022. godine.

Tablica 15. Plan povećanja količina odvojeno sakupljenog komunalnog otpada za razdoblje od 2017. – 2022. godine prema stopama iz PGO RH

Godina	Odvojeno prikupljen papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.(t)	Udio prikupljenog otpada (%)
2017.	252	30
2018.	300	36
2019.	364	44
2020.	427	52
2021.	457	56
2022.	486	60

Stopa odvojeno sakupljenog otpada u 2015. godini iznosila je 21,5% (191,4 t) u odnosu na ukupnu masu u proizvedenom komunalnom otpadu (zbog velike količine odvojenog glomaznog otpada). Kako bi se postigao cilj iz Plana, do kraja 2022. godine potrebno je ukupnu količinu povećati za oko 295 t (Tablica 15).

- **Cilj 1.3: odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada**

Posebno je i propisan cilj u kojem se traži odvojeno prikupljanje 40% mase proizvedenog biootpada. U Tablica 16. dan je plan povećanja količina odvojeno prikupljenog biootpada.

Tablica 16. Plan povećanja količina odvojeno sakupljenog biootpada za razdoblje od 2017. – 2022. godine prema stopama iz PGO RH

Godina	Biootpad (t)	Udio prikupljenog biootpada (%)
2017.	27	11
2018.	41	17
2019.	55	23
2020.	70	29
2021.	82	34

2022.

96

40

➤ **Cilj 1.4: odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada**

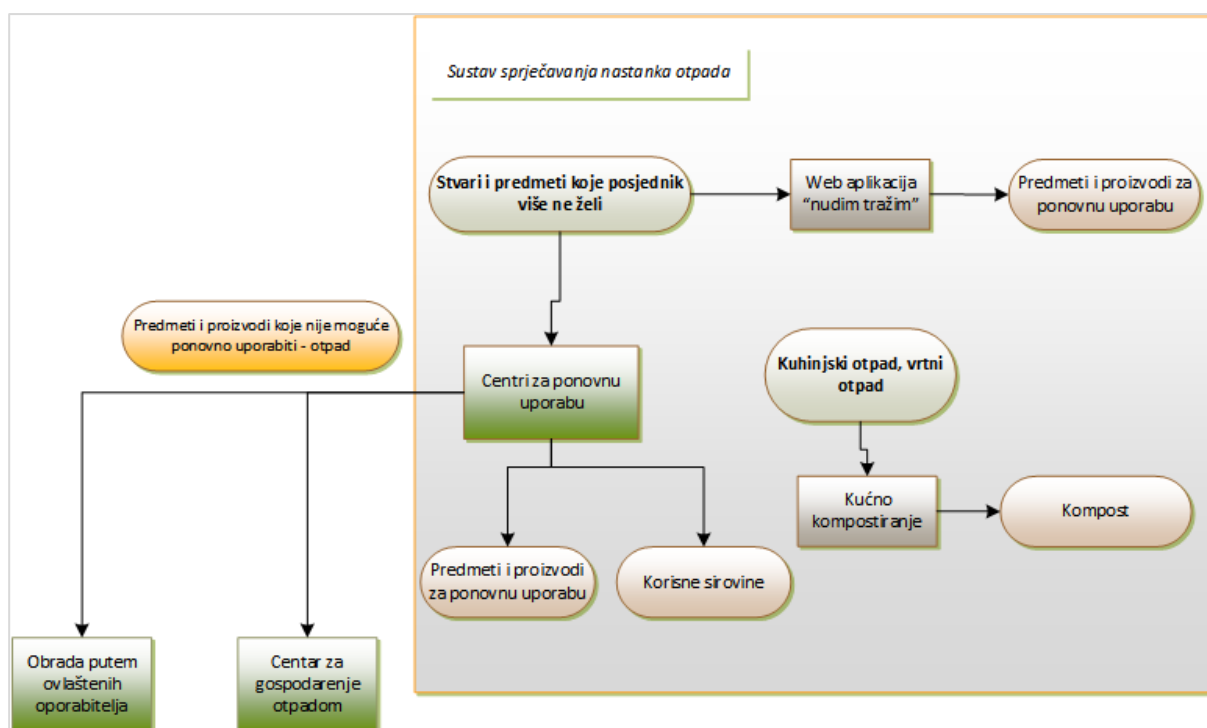
Sukladno PGO RH, do kraja planskog razdoblja količinu komunalnog otpada koji se odlaže potrebno je postupno smanjiti na 25% količine proizvedene u 2015. godini. U 2015. godini ukupno je proizvedeno 852,5 t otpada. Da bi se postigao navedeni cilj, količinu komunalnog otpada za odlaganje sa zatečenih oko 852,5 t u 2015. godine treba postupno svesti na oko 213 t.

Smanjenje količine komunalnog otpada za odlaganje postići će se realizacijom mjera kojima će se osigurati provedba prethodno navedenih ciljeva te poduzimanjem svih potrebnih mjera kako bi se spriječilo odlaganje neobrađenog preostalog otpada.

4. MJERE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Sprječavanje nastanka otpada definirano je člankom 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17). Sprječavanje nastanka otpada na prvom je mjestu u redu prvenstva gospodarenja otpadom, a podrazumijeva mjere poduzete prije negoli neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda putem ponovne uporabe proizvoda, smanjenja negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje, te smanjenja sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom propisuje osnovne mjere sprječavanja nastanka otpada, a sukladno zakonskim odredbama sastavni dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine je i Plan sprječavanja nastanka otpada.

Slika 9. Shema sustava sprječavanja nastanka otpada sukladno Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022.

U sustavima kruznoga gospodarstva koje predlaže Europska komisija⁸ i Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, dodana se vrijednost proizvoda zadržava što je dulje moguće i ne stvara se otpad. Resursi se zadržavaju u gospodarstvu nakon kraja uporabnog vijeka proizvoda kako bi se opetovano produktivno upotrebljavali i tako stvarali novu vrijednost.

Prvi od ciljeva u Planu je smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini na nacionalnoj razini, a kao najvažnije mjere za postizanje navedenog cilja su uspostava Centara za ponovnu uporabu⁹ i uspostava sustava kućnog kompostiranja.

⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, vijeću, europskom gospodarskom i socijalnom odboru i odboru regija, COM(2015) 614, 2.12.2015. Zatvaranje kruga — akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo

⁹ Centri za ponovnu uporabu i mreže za ponovnu uporabu (za promociju ponovne uporabe i pripremu za ponovnu uporabu) jesu subjekti čija je aktivnost sakupljanje, obnova ili popravak i ponovna distribucija proizvoda koji bi u suprotnom postali otpad. Centri za ponovnu uporabu

Centri za ponovnu uporabu

Prema redu prvenstva u gospodarenju otpadom djelatnosti centra predstavljaju aktivnosti sprječavanja nastanka otpada kad se radi o proizvodima i aktivnosti pripreme za ponovnu uporabu kad se radi o otpadu.

Uspostavom centara za ponovnu uporabu potiče se razmjena i ponovna uporaba isluženih proizvoda ili stvari i predmeta koje posjednik ne treba i ne želi, a još uvijek se mogu koristiti. Kroz centre za ponovnu uporabu ponovno se mogu uporabiti tekstil (odjeća i obuća), namještaj, električni i elektronički uređaji, te predmeti široke potrošnje poput posuđa, knjiga, igračaka, sportske opreme, bicikala, dječje opreme i sl.

Prema Planu gospodarenja otpadom RH u okviru reciklažnog dvorišta može se osigurati odvojeni dio za ponovnu uporabu proizvoda (npr. „kutak ponovne uporabe proizvoda“).

Kućno kompostiranje

U Planu sprječavanja nastanka otpada kao i u cijelom Planu gospodarenja otpadom RH jedne od važnijih mjera su sprječavanje nastanka biootpada i odvojeno sakupljanje biootpada u svrhu uporabe. Kao jedna od mjera za sprječavanje nastanka biootpada definirano je i poticanje kućnog kompostiranja. Cilj je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u spremnike za biootpad, te da kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu smanje ukupnu količinu proizvedenog biootpada. Za postizanje ovog cilja bit će potrebno izraditi edukacijsko informativne materijale, organizirati promidžbene aktivnosti i radionice, a s obzirom da primjena kućnog kompostiranja ovisi o dostupnim površinama za korištenje proizvedenog komposta, prioritet za provođenje ove mjere su ruralna područja, odnosno predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom.

Predmetni Plan gospodarenja otpadom RH obuhvaća slijedeće mjere kućnog kompostiranja:

- nabavu i distribuciju kućnih kompostera,
- izradu edukacijsko-informativnih materijala, i
- organizaciju edukativnih i promidžbenih aktivnosti i radionica.

Ostali ciljevi i prioriteti u nacionalnom Planu su sprječavanje nastanka komunalnog otpada, električnog i elektroničkog otpada, sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada.

U planskom razdoblju u Općini Pučišća nabavit će se spremnici za kompostiranje biootpada te će se izraditi edukacijsko-informativni materijali i organizirat će se edukativne i promidžbene aktivnosti i radionice.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Obveza jedinica lokalne samouprave je osiguranje izobrazno-informativnih aktivnosti propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a kako slijedi:

- jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio,
- jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području,
- izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih sudionika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom te je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu. Obzirom na navedeno, izobrazno-informativne aktivnosti potrebno je

moгу pod određenim uvjetima, proizvode ili dijelove proizvoda koji su postali otpad postupkom uporabe odnosno pripremom za ponovnu uporabu (provjera, čišćenje ili popravak) pripremiti za ponovnu uporabu i uz ukidanje statusa otpada vratiti na tržište kao proizvod, *Izvor: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.*

organizirati na način da se osiguraju aktivnosti koje će omogućiti dostupnost informacija o važnosti i načinima sprječavanja nastanka otpada kao i važnosti odvojenog sakupljanja otpada i odgovarajućeg gospodarenja njime (primjerice sustavno informiranje javnosti putem pisanih medija, radija i televizije).

Informiranje i izobrazba mogu se provoditi i raspačavanjem letaka, postavljanjem plakata na javnim mjestima i sl. Svakako u izobrazno-informativne aktivnosti treba uključiti i edukaciju po vrtićima i školama sa svrhom razvijanja ekološke svijesti kod djece i mladih.

Sukladno navedenom za Općinu Pučišća se predlažu izobrazno-informativne aktivnosti koje će biti usmjerene na odvojeno sakupljene količine otpada, o usluzi prijevoza glomaznog komunalnog otpada, a potrebno je uspostaviti i edukativno-informativne aktivnosti u vrtićima i školama gdje bi se organizirala predavanja.

Osim edukacija koje su usmjerene na odvojeno prikupljanje otpada, a u svrhu promicanju kružnog gospodarstva predlažu se dodatne edukacije usmjerene na sprječavanje nastanka komunalnog otpada, a osobito na sprječavanje nastanka otpada od hrane. Kako je sprječavanje nastanka otpada prvo u redu gospodarenja otpadom potrebno je intenzivirati edukacijske aktivnosti, te ne samo informirati građane putem letaka i brošura, već se više usmjeriti na oglašavanje putem društvenih mreža, a edukacije dodatno potaknuti u školama i vrtićima ili tribinama na javnim mjestima gdje je velika protočnost ljudi.

Za tu svrhu važno je izraditi plan koji bi obuhvatio sve navedene mjere sprječavanja nastanka otpada. Za provođenje sprječavanja nastanka otpada prvo je bitno razviti informativne aktivnosti, uključujući i mjere, s potrebom osvješćivanja javnosti o problemima vezanim za otpad kao i aktualnim stanjem na području Općine Pučišća. Mogu se organizirati kampanje u svrhu informiranja kućanstva o količinama otpada koji nastaje, a koji se odlaže na odlagališta, te nužnosti sprječavanja njegova nastanka. Komunikacijska strategija mora obuhvaćati jasno definirane ciljeve i poruke usmjerene ciljanim skupinama, kao i konkretne mjere. Treba precizno definirati kome se pojedina kampanja obraća i s kojim ciljem, kontrolirati poruku koja se odašilje, birati najučinkovitije kanale za njezino prenošenje, te provjeravati njezin učinak.

U sklopu projekta Zeleni Brač uspješno su provedene edukacijske radionice u vrtićima te osnovnim i srednjim školama na temu razvrstavanja otpada. Projekt je poslužio kao alat za informiranje javnosti i edukacije djece i mladih, za jačanje suradnje te razvoj javnog partnerstva, što se pokazuje korisnim u daljnjim aktivnostima izobrazbe o održivom gospodarenju otpadom. Unutar zajedničkog projekta među JLS, Općina Pučišća će biti uključena u sljedeće izobrazno-informativne aktivnosti:

- objave s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području na zajedničkoj mrežnoj stranici projekta
- objava specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio, tiskani mediji, internet mediji
- održavanje javne tribine, edukacije radionice i druga javna događanja
- izrada informativnih materijala (plakati, letci i brošure)

Informativno-obrazovne aktivnosti biti će najviše usmjerene ka sprječavanju nastanka otpada, oporabom otpada i odvojenom sakupljanju otpada.

Akcije prikupljanja otpada

Akcije prikupljanja otpada mogu organizirati pravne i fizičke osobe — obrtnik, u suradnji s osobom koja posjeduje odgovarajuću dozvolu sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom. Akcija prikupljanja otpada može se organizirati samo uz prethodnu suglasnost upravnog odjela JLS nadležnog za poslove zaštite okoliša.

U slučaju manjih divljih odlagališta moguće je provesti akcije čišćenja okoliša i akcija čišćenja mora. Pritom se u građanima budi svijest o važnosti odgovornog gospodarenja otpadom.

Zaključno

- **Uvođenje kućnog kompostiranja (komposter),**
 - **Izrada edukacijsko-informativnih materijala i organizacija promidžbenih aktivnosti i radionica na temu odvojenog prikupljanja otpada i sprečavanja nastanka otpada,**
 - **Održavanja edukacija, radionice i drugih javnih događanja**
 - **Intenzivirati provođenje akcija prikupljanja otpada.**
-

5. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

5.1. Opće mjere gospodarenja otpadom

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom, primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš. Zabranjeno je odbacivanje otpada u okoliš.

Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom u svrhu zaštite javnog interesa nužni su ako bi neprimjenjivanje istog moglo:

- ugroziti zdravlje ljudi,
- izazvati rizik od onečišćenja voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje životinja ili biljaka ili narušavanje njihovih prirodnih životnih uvjeta,
- narušiti održivo korištenje voda ili tla,
- onečistiti okoliš u većoj mjeri od neophodnog,
- izazvati opasnosti od požara ili eksplozije,
- izazvati prekomjernu buku,
- pogodovati pojavi ili razmnožavanju uzročnika bolesti,
- narušiti javni red i sigurnost, ili
- značajno narušiti izgled mjesta, krajolika i/ili kulturnog dobra.

Opći ciljevi gospodarenja otpadom su:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- očuvanje prirodnih resursa,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš,
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati i skladištiti.

Općina Pučišća dužna je na svom području osigurati, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom RH,
5. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području, i
6. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Osnovni ciljevi na nacionalnoj razini za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu navedeni u Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine su:

- unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom,
- unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
- unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom,
- sanirati lokacije onečišćene otpadom,
- kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti,
- unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom,
- unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom,
- unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom.

5.2. Gospodarenje opasnim otpadom

Zakon o održivom gospodarenju otpadom propisuje obvezu predaje problematičnog otpada odvojeno od miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada.

Odvojeno prikupljanje opasnog otpada iz kućanstva obavljat će se putem reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta.

U Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, kao mjera unaprjeđenja sustava gospodarenja opasnim otpadom se navodi da je potrebno provesti analizu postojećih i potrebnih kapaciteta za obradu opasnog otpada, što uključuje izradu studije izvedivosti koja će analizirati postojeće kapacitete za obradu opasnog otpada i utvrditi potrebne dodatne kapacitete. Na temelju toga će se dati dodatne smjernice za unaprjeđenje sustava koje će se moći primijeniti na jedinice lokalne samouprave.

5.3. Mjere gospodarenja posebnim kategorijama otpada

Sukladno Zakonu, **posebnom kategorijom otpada** smatraju se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili, određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja načela gospodarenja otpadom, provedbe reda prvenstva te zaštite ljudskog zdravlja i okoliša potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom, te određeni otpad za kojeg je propisom Europske unije uređen način gospodarenja.

Za šest posebnih kategorija otpada uveden je sustav proširene odgovornosti proizvođača odnosno naplata naknade za stavljanje na tržište proizvoda od kojih nastaje određena kategorija otpada i uspostavljen je nacionalni sustav sakupljanja i obrade. To su ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, električni i elektronički otpad.

Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) u okviru sakupljanja komunalnog otpada korisniku usluge se pružaju sljedeće usluge povezane sa javnom uslugom:

- sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge,
- sakupljanje otpadnog papira, metala, plastike, stakla i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini,
- sakupljanje otpada određenog posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom u reciklažnom dvorištu odnosno mobilnom reciklažnom dvorištu.

5.3.1. Biootpad

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine definira cilj odvojenog sakupljanja 40% mase proizvedenog biootpada do 2022. godine koji je sastavni dio komunalnog otpada.

Cilj na razini RH je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog komunalnog otpada te da se njegova biološka obrada obavlja aerobnim ili anaerobnim postupcima.

Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) odvojena primopredaja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada obavlja se putem spremnika kod korisnika usluge, na način da se otpadni papir i karton prikuplja odvojeno od biootpada. U okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada pruža se javna usluga prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge.

Ukupni potencijal odvojeno prikupljenog biootpada na području Općine Pučišća iznosi oko 241 t, ali treba napomenuti da prema dosadašnjim europskim iskustvima maksimalno dostignuti postotak odvajanja biootpada u kućanstvima nikada nije jednak ukupnom potencijalu¹⁰.

Prema projekcijama količina biootpada u Općini Pučišća, do kraja 2022. godine potrebno je sakupiti oko 96 t biootpada, da bi se postigao cilj odvojenog prikupljanja 40% mase proizvedenog biootpada.

Kućno kompostiranje biootpada je mjera unaprjeđenja sustava gospodarenja komunalnim određena Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, broj 3/17), a promicanje kućnog kompostiranja je mjera sprječavanja nastanka otpada (mjera 8.) određena Planom sprečavanja nastanka otpada koji je sastavni dio Plana gospodarenja otpadom RH. Svi korisnici usluga dužni su odvajati biootpad i odlagati ga u spremnike koji će biti postavljeni na javno prometnim površinama odnosno obračunskom mjestu korisnika. Svi korisnici usluga koji žele odvajati i kompostirati biorazgradivi otpad će od davatelja usluge zatražiti komposter koji će mu biti dostavljen na kućnu adresu.

Prostornim planom uređenja Općine Pučišća u sklopu pretovarne stanice predviđen je područje za izgradnju građevina kao što su kompostane i slično. U blizini sortirnice namjerava se izgraditi bioplinsko postrojenje, a projekt je u fazi izrade.

5.3.2. Ambalažni otpad

Sustav gospodarenja ambalažnim otpadom obuhvaća sav ambalažni otpad, neopasni i ambalažni otpad onečišćen opasnim tvarima, a cilj koji se treba ostvariti putem sustava gospodarenja ambalažnim otpadom je sprječavanje nastajanja ambalažnog otpada, ponovna uporaba ambalaže, recikliranje i drugi postupci uporabe ambalažnog otpada te u konačnici smanjenje odlaganja ambalažnog otpada.

Prema odredbama Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16), ambalažni otpad sakupljaju tvrtke koje posjeduju odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom i koje su temeljem javnog poziva sklopile ugovor sa FZOEU o sakupljanju ambalažnog otpada, a koje će morati osigurati skladišne i tehničko-tehnološke uvjete sakupljanja ambalažnog otpada. Neovisno o navedenom davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada svejedno je obavezan u okviru Zakonom propisane obveze odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila prikupljati i otpadnu ambalažu od navedenih materijala. Građane se treba poticati i educirati da odvajaju ambalažni otpad od ostalih vrsta komunalnog otpada te ga odlažu u odgovarajuće spremnike, odnosno neposredno predaju direktno tvrtkama za sakupljanje ambalažnog otpada.

Prema članku 19. Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada dužan je sakupljenu ambalažu od stakla i plastike predati ili prevesti tvrtkama za sakupljanje koje su temeljem javnog poziva sklopile ugovor sa FZOEU. davatelj usluge ima pravo na naknadu od FZOEU za troškove prikupljanja za prikupljene i predane količine otpadnog stakla i otpadne plastike na skladište sakupljača utvrđenih posebnom odlukom FZOEU.

Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17), članak 5. stavak 3. u okviru sakupljanja komunalnog otpada korisniku usluge će se pružati usluga sakupljanja reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge.

Na području odlagališta Košer nalazi se sortirnica komunalnog otpada u vlasništvu komunalnog poduzeća Michieli-Tomić d.o.o. Sortirnica služi za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada, kao što je ambalažni otpad, radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. U planu je modernizacija sortirnice na način da se planira ugradnja roto sita za odvajanje biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada te proširenje kapaciteta i automatizacija dijelova procesa sortiranja i baliranja otpada. Projekt se namjerava sufinancirati od strane EU fondova.

Na području Općine Pučišća će se i izraditi reciklažno dvorište u koje će građani moći odnositi prikupljeni ambalažni otpad.

¹⁰ Compulsory implementation of separate collection of biowaste, Federal Environment Agency (Germany), 2014.

5.3.3. Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, do 1. siječnja 2020. mora se putem nadležnih tijela osigurati priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

U Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine postavljen je cilj prema kojem je potrebno odvojeno prikupiti 75% građevnog otpada.

Prema Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest (NN 69/16), vlasnik građevnog otpada dužan je osigurati da je naveden otpad predan ovlaštenoj osobi.

Iznimno, fizička osoba koja je vlasnik građevnog otpada može:

- otpad predati osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem,
- otpad nastao od određenih proizvoda opće predviđene namjene (iz Priloga II. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest) predati proizvođaču građevnog proizvoda koji na tržište područja Republike Hrvatske stavlja proizvod iste ili slične opće predviđene namjene na način da kupcu i/ili korisniku proizvoda osigura mogućnost povrata takvog uporabljenog proizvoda, što uključuje i višak materijala i mogućnost preuzimanja otpada koji nastaje od takvog proizvoda.

Gospodarenje s građevnim otpadom povjerava se osobama ovlaštenim za gospodarenje građevnim otpadom.

Prema Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest, vlasnik odnosno korisnik građevine u kojoj se nalazi azbest, dužan je, radi planiranja sustava gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest, na poziv jedinice lokalne samouprave, u roku određenom tim pozivom, dostaviti podatke o lokaciji građevine, procjeni količine, vrste i statusu materijala za kojeg je izvjesno da će postati azbestni otpad.

Vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine dužan je:

- redovito pregledavati dijelove građevine koji sadrže azbest kako bi utvrdio da li uslijed oštećenja ili dotrajalosti dolazi do izdvajanja azbestnih čestica iz materijala (materijal koji se mrviti) i po potrebi poduzeti mjere održavanja odnosno popravka (otvrdnjavanje azbesta, površinsko očvršćivanje azbesta i dr.) kojima se sprječava izdvajanje azbestnih čestica iz tog materijala,
- kad odluči da se dotrajali dio građevine koji sadrži azbest više ne održava odnosno popravlja, osigurati izdvajanje azbesta iz dijelova te građevine na način da se spriječi raznošenje azbestnih vlakana te čestica, prašine i komada koji sadrže azbest izvan odgovarajuće građevine odnosno gradilišta.

Posjednik azbestnog otpada dužan je azbestni otpad, kojega predaje osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem taj otpad predati u zatvorenom spremniku ili u odgovarajućoj nepropusnoj ambalaži (zatvorena čvrsta vreća ili materijal u potpunosti omotan odgovarajućom polietilenskom folijom i dr.) ili na drugi odgovarajući način kojim se posve sprječava svako ispuštanje azbestnog otpada, azbestnih vlakana i azbestne prašine izvan odgovarajućih spremnika.

U slučaju kada posjednik azbestnog otpada, koji predaje azbestni otpad ovlaštenoj osobi, isti nije pripremio za prijevoz, tu pripremu će obaviti osoba, koja obavlja prijevoz azbestnog otpada, prije obavljanja prijevoza tog otpada.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je preuzeti pošiljku azbestnog otpada, kada posjednik azbestnog otpada otpad preda u zatvorenom spremniku ili u odgovarajućoj nepropusnoj ambalaži. Kada posjednik azbestnog otpada ne postupi sukladno tome, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem nije dužna preuzeti takvu pošiljku azbestnog otpada.

Fizičke osobe građevni otpad koji sadrži azbest bez naknade predaju ovlaštenoj osobi koja ima sklopljen ugovor s FZOEU za prijevoz građevnog otpada koji sadrži azbest. Naknadu troškova prijevoza i zbrinjavanja takvog otpada

osiguravaju JLS i FZOEU. Poslovni subjekti uz naknadu predaju građevni otpad koji sadrži azbest ovlaštenoj osobi za gospodarenje ovom vrstom otpada.

Odlaganje čvrsto vezanog azbestnog otpada – građevnog otpada koji sadrži azbest i čvrsto vezani azbestni otpad, dozvoljeno je na odlagalištu neopasnog otpada, na posebno izdvojenoj kazeti za azbest.

Općina Pučišća dužna je osobi koja upravlja odgovarajućim reciklažnim dvorištem u cijelosti nadoknaditi sljedeće troškove gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest koji je nastao u kućanstvu:

- troškove koji nastaju u reciklažnom dvorištu radi preuzimanja, skladištenja i pripreme za prijevoz,
- troškove prijevoza od odgovarajućeg reciklažnog dvorišta do odlagališta s posebno izgrađenom kazetom za zbrinjavanje azbesta, i
- troškove zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest na odlagalištu s posebno izgrađenom kazetom za zbrinjavanje azbesta.

Općina Pučišća dužna je dopisom, odnosno putem sredstava javnog priopćavanja ili na drugi odgovarajući način, uputiti poziv vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest i od njih pribaviti podatke o lokacijama na kojima se nalazi azbest na području Općine, procjeni količine, vrste i statusu materijala za kojeg je izvjesno da će postati azbestni otpad. Prikupljene podatke Općina Pučišća treba dostaviti FZOEU.

Na sjevernom dijelu prostora odlagališta Košer nalazi se posebno odlagališno polje (ploha za građevinski otpad koji sadrži azbest). Ovlašteni sakupljač kojega građani mogu zvati, azbesti otpad odveze direktno na odlagalište Košer gdje se odlaganje vrši posebno izdvojenoj kazeti za azbest.

Ovim idejnim rješenjem sanacije odlagališta otpada "Košer", predviđa se zatvaranje i konačno prekrivanje završnim prekrivnim sustavom plohe za građevinski otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest.

Slika 10. Pogled na kazetu za građevinski otpad koji sadrži azbest (Idejni projekt za sanaciju odlagališta otpada "Košer", Općina Pučišća, srpanj 2017.)

5.3.4. Otpadni tekstil i obuća

Otpadni tekstil i obuću građani predaju:

- davatelju usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila postavljenog na javnoj površini ili na drugi odgovarajući način,
- osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem, ili
- prodavatelju tekstila i/ili obuće (čije su prodajne površine veće od 400 m²).

Pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik, otpadni tekstil i obuću predaje sakupljaču odnosno oporabitelju otpadnog tekstila i obuće.

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15) prodavatelj je dužan osigurati preuzimanje otpadnog tekstila i/ili otpadne obuće u svojem prodajnom prostoru od posjednika iz

kućanstva, bez naknade i bez obveze kupnje, i to za onu vrstu tekstila odnosno obuće koja se predaje kao otpad, a koju ima u svom asortimanu prodaje. Prodavatelj je dužan, na vidljivom mjestu, u svojem prodajnom prostoru ili neposrednoj blizini istog pod njegovim nadzorom osigurati spremnike za sakupljanje otpadnog tekstila i/ili otpadne obuće. Odredbe se odnose na prodavatelje čije su prodajne površine tekstila i/ili obuće veće od 400 metara kvadratnih.

U Općini Pučišća postoje spremnici za odvojeno prikupljanje tekstila na zelenim otocima. U planskom razdoblju građani će tekstil moći odvoziti u mobilno reciklažno dvorište i reciklažno dvorište.

5.3.5. Medicinski otpad

Medicinski otpad je potrebno odvojeno sakupljati na mjestu nastanka te ga, ovisno o proizvedenim količinama, privremeno skladištiti do njegove obrade odnosno predaje ovlaštenom sakupljaču/obrađivaču.

Sukladno zakonskim odredbama, a obzirom na godišnje količine proizvedenog medicinskog otpada, razlikuju se i obveze proizvođača otpada u smislu nužnog osiguranja odgovarajućeg skladišnog prostora za privremeno skladištenje medicinskog otpada.

Proizvođač medicinskog otpada može otpad predati tvrtki ovlaštenoj za obavljanje odgovarajuće djelatnosti gospodarenja otpadom, samostalno ga obraditi ukoliko posjeduje odgovarajuću dozvolu ili ga isporučiti na obradu izvan RH.

Obrada zaraznog medicinskog otpada obavlja se odgovarajućim fizikalno-kemijskim postupcima ili drugim odgovarajućim postupcima kojima se osigurava uklanjanje svih opasnih svojstava otpada. Također je moguć i njegov izvoz ili zbrinjavanje postupcima spaljivanja.

Nakon odgovarajuće obrade infektivnog otpada, a prije daljnjeg postupanja, ispitivanjima se dokazuje nepostojanje opasnih svojstava te se takav otpad smatra neopasnim proizvodnim otpadom koji se može uputiti na uporabu ili zbrinjavanje, uključujući i odlaganje na odlagališta neopasnog otpada, uz odgovarajući dokaz o nepostojanju opasnih svojstava.

Zbrinjavanje farmaceutskog, citotoksičnog i citostatskog te kemijskog i sličnog opasnog medicinskog otpada, obavlja se u postrojenju ovlaštenom za zbrinjavanje opasnog otpada spaljivanjem.

Odgovarajući uvjeti privremenog skladištenja patološkog otpada, prije njegova konačnog zbrinjavanja spaljivanjem u krematorijima ili zakapanjem u groblja sukladno propisu kojim je regulirano gospodarenje medicinskim otpadom, moraju se osigurati unutar zdravstvene ustanove koja je proizvođač tog otpada odnosno unutar odgovarajućeg područja groblja i/ili krematorija.

Građani u Općini Pučišća će moći stare lijekove i sličan farmaceutski otpad predati u reciklažno dvorište ili će isti moći odnijeti u ljekarne.

Kao jedna od mjera se preporučuje naglasiti putem mrežnih stranica kako građani mogu stare lijekove i sličan farmaceutski otpad predati u ljekarne.

Na nacionalnoj razini u Planu gospodarenja otpadom RH navodi se kao mjera da je potrebno unaprijediti sustav gospodarenja medicinskim otpadom i to unaprjeđenjem praćenja toka kao i unaprjeđenjem postojećeg sustava obrade medicinskog otpada.

5.3.6. Električni i elektronički otpad

Pravilnikom o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14) propisane su obveze gospodarenja električnim i elektroničkim otpadom (EE otpad).

Posjednik EE otpada obavezan je EE otpad odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ga predati u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljan radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova. Takvim EE otpadom smatraju se i prethodno nerastavljeni dijelovi EE opreme koja se sastoji od više cjelina (npr. monitori računala, elektromotori crpki ili kompresora i sl.).

Posjednik EE otpada u registriranoj osobi obvezan je posebno odvojiti i evidentirati EE otpad koji odgovara definiciji EE otpada iz kućanstva od ostalog EE otpada te ga odvojeno i uz ostali EE otpad predati sakupljaču uz odgovarajuće prateće listove. Posjednik EE otpada koji je sukladno posebnom propisu klasificiran kao opasan otpad nije obvezan uz prateći list predati deklaraciju o svojstvima otpada kao ni izvješće o ispitivanju svojstava tog EE otpada.

Predaja odvojeno sakupljenog EE otpada obavlja se bez naplate za kućanstva i registrirane osobe.

Sabirni centar je mjesto sakupljanja EE otpada koje predstavlja dio mreže mjesta sakupljanja EE otpada koji nastaje u kućanstvu i u registriranoj osobi, kao što su: komunalna tvrtka, prodavatelj, serviser, sabirno mjesto sakupljača, prihvatno mjesto obrađivača, reciklažno dvorište i ostala mjesta za preuzimanje i skladištenje EE otpada.

Prodavatelj s maloprodajnom trgovinom koja ima više od 400 m² prodajne površine za EE opremu mora unutar svog poslovnog prostora osigurati preuzimanje EE otpada vanjskih dimenzija do 25 cm od posjednika u kućanstvu bez naknade i bez obveze kupnje – sukladno članku 10. Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom.

Posjednik EE otpad može predati ovlaštenom sakupljaču koji ga u takvom stanju predaje ovlaštenom obrađivaču. Sakupljač je obvezan, na poziv posjednika EE otpada u kućanstvu, bez naplate i unutar 20 dana od poziva preuzeti EE otpad čija je ukupna masa veća od 30 kg, a može preuzeti i manju količinu. Posjednik EE otpada u kućanstvu obvezan je prilikom predaje EE otpada sakupljaču potvrditi primopredaju EE otpada potpisom na obrascu Potvrda o primopredaji EE otpada u kućanstvu.

5.3.7. Ostale posebne vrste otpada

Posjednici otpadne gume mogu predati u reciklažno dvorište (nakon uspostave), vulkanizeru prilikom zamjene guma ili na skladište sakupljača. Ovlašten sakupljač dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika otpadnih guma.

Otpadno vozilo u cijelosti može biti isporučeno ovlaštenom sakupljaču ako ima sve osnovne sastavne dijelove motornog vozila posebno motor i karoseriju, kotače vozila, automobilske gume i baterije i akumulatore. Posjednik otpadnog vozila mora sakupljaču uz otpadno vozilo predati presliku prometne dozvole. Ako posjednik otpadnog vozila posjeduje otpadno vozilo nepoznatog vlasnika uz otpadno vozilo kada ga predaje sakupljaču obvezan je priložiti zapisnik komunalnog redarstva.

Posjednik iz kućanstva dužan je otpadnu prijenosnu bateriju ili akumulator predati prodavatelju, serviseru prilikom održavanja uređaja koji sadrži prijenosnu bateriju i akumulator, osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem ili ugovornom sakupljaču.

Zaključno

- **Modernizacija postojeće sortirnice,**
- **Uspostava reciklažnog dvorišta,**
- **Uspostava mobilnog reciklažnog dvorišta,**
- **Unaprijeđenje sustava odvojenog sakupljanja otpadnog papira, plastike, stakla i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini (zeleni otoci),**
- **Predaja posebnih vrsta otpada direktno ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada,**
- **Edukativne mjere u cilju sprječavanja nastanka EE otpada.**

6. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom do kraja 2020. godine količinu biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta u RH treba svesti na 264.661 tona odnosno 35% količine odložene 1997. godine.

Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine za plansko razdoblje propisuje se obveza smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu u 2015. godini, odvojenog prikupljanja 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.), odvojenog prikupljanja 40% biootpada iz komunalnog otpada te odlaganja manje od 25% komunalnog otpada na odlagališta. Navedeni ciljevi direktno utječu na količine proizvedenog miješanog komunalnog otpada, te je stoga razvidno da količine miješanog komunalnog otpada trebati znatno smanjiti.

Za postizanje cilja u kojem je potrebno odložiti manje od 25% komunalnog otpada, u Planu gospodarenja otpadom RH je predložena mjera praćenja udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu, a mjera uključuje redovite analize sastava miješanog komunalnog otpada za potrebe praćenja ciljeva i određivanja udjela biorazgradive komponente u otpadu.

Miješani komunalni otpad se prikuplja u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pruža davatelj usluge, a u cilju prikupljanja miješanog komunalnog otpada potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- Osigurati prikupljanje miješanog komunalnog otpada.
- Osigurati redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa.
- Predstavničko tijelo JLS dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, a sve sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom. Osim navedenih mjera potrebno je provoditi i mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada u kućanstvima te iz javnih i uslužnih djelatnosti.
- Korisniku javne usluge osigurati mogućnost odvojene primopredaje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Osim navedenih mjera potrebno je provoditi i mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada u kućanstvima te iz javnih i uslužnih djelatnosti. Člankom 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisane su odredbe sustava naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, kao i poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada (Članak 29.). Davatelj usluge dužan je obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela »onečišćivač plaća«, a cijenu usluge obračunavati razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika.

Obračun cijene javne usluge je propisan Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Za potrebe smanjenja količine miješanog komunalnog otpada FZOEU će davati poticajne naknade.

Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom javna usluga u okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada se pruža u skladu sa odvojenom primopredajom miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada (biorazgradivi komunalni otpad u okviru javne usluge je biootpad i otpadni papir i karton) putem spremnika kod korisnika usluge.

U odnosu na postojeće stanje potrebno je:

- definirati način pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada: kriterij obračuna količine otpada, standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada na način da spremnik bude primjeren potrebi pojedinog korisnika usluge, najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima, obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu, kriterije za obračun cijene obvezne minimalne javne usluge, način određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i koriste zajednički spremnik, a nije

postignut sporazum o njihovim udjelima, način određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnici i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima (Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Pučišća).

- način korištenja javne površine za prikupljanje otpada, način korištenja površina kojima upravlja JLS za potrebe kompostiranja biootpada koje može obavljati korisnik usluge.

Kod definiranja načina pružanja javnih usluga treba voditi računa o tome da se svim obveznicima korištenja javne usluge osigura dostupnost cjelokupne infrastrukture.

Treba osigurati i što viši standard javne usluge, a obvezno minimalni: da se na lokaciji obračunskog mjesta korisnicima javne usluge osigura mogućnost odvojene predaje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Spremnici za odvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada moraju se nalaziti na obračunskom mjestu kod korisnika usluge u za to predviđenim prostorima, odnosno smješteni na bilo koji drugi odgovarajući način kojim se onemogućava pristup trećim osobama. Kada ne postoji mogućnost smještaja spremnika za odvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na obračunskom mjestu kod korisnika usluge, spremnici se mogu nalaziti na javnoj površini na najmanjoj udaljenosti od glavnog ulaza nekretnine obračunskog mjesta dostupnoj vozilu davatelja usluge.

Kod izbora metoda i tehnike prikupljanja i načina naplate javne usluge prema predanoj količini otpada treba koristiti metode i tehniku sukladno najboljoj praksi i specifičnostima područja sakupljanja vodeći računa da se što je više moguće, postojeća tehnika, uz nužnu tehničku prilagodbu zadrži u daljnjoj primjeni. Treba spriječiti dostupnost spremnika za prikupljanje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada (iznimno) postavljenih na javnoj površini osobama koje nisu njihovi registrirani korisnici.

Treba težiti korištenju tehnike koja omogućava prepoznavanje i registraciju korisnika usluge i mjerenje predane količine otpada kod svakog korištenja spremnika (iznimno) postavljenih na javnoj površini npr. prilagodbom postojećeg sustava uvođenjem tehničkog rješenja koje će omogućiti povezivanje korisnika s njima namijenjenim spremnicima za otpad te registraciju spremnika, a u konačnici i prepoznavanje korisnika prilikom pražnjenja njima dodijeljenih spremnika kao i točnu evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu. Do uvođenja planiranih promjena u sustavu određeno je da korisnici usluge sporazumno određuju svoje udjele, da sporazum potpisuju svi korisnici zajedničkog spremnika ili više zajedničkih spremnika ili ako nije postignut dogovor o udjelima korištenja zajedničkog spremnika, primjenjuje se udio korisnika usluge u korištenju zajedničkog spremnika koji je odredio davatelj javne usluge prema kriteriju omjera broja fizičkih osoba u kućanstvu korisnika usluge i ukupnog broja fizičkih osoba na obračunskom mjestu.

Sanacijom odlagališta otpada "Košer", predviđa se zatvaranje i konačno prekrivanje odlagališta završnim prekrivnim sustavom kao i zatvaranje i konačno prekrivanje plohe za građevni otpad koji sadrži čvrsto vezani azbest.

U budućem CGO Splitsko-dalmatinske županije će se prikupljati, obrađivati otpad koji nastaje na području Splitsko-dalmatinske županije, dio otpada nastao u blizini dopreemat će se u CGO izravno, dok će se otpad iz udaljenijih dijelova županije pretovarivati u pretovarnim stanicama (PS).

U Općini Pučišća će biti izgrađena Pretovarna stanica koje će služiti za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema CGO. Za potrebe pretovarne stanice "Brač" izgradit će se prometnica od Državne ceste D113 do pretovarne stanice Brač (brdo Košer).

Zaključno

- **Izgradnja petovarne stanice Brač i prometnice od Državne ceste D113 do pretovarne stanice**
- **Uspostaviti javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada sa odvojenom primopredajom miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,**
- **Uvođenje cijene javne usluge za količinu predanog miješanog otpada po volumenu i broju pražnjenja**

spremnika sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom,

- **Provoditi mjere i aktivnosti sprječavanja nastanka komunalnog otpada u kućanstvima, javnim ustanovama i uslužnim djelatnostima.**

7. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Odvojeno prikupljanje korisnih komponenti otpada na mjestu nastanka i njihova uporaba imaju glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

Cilj na nacionalnoj razini je odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) do kraja 2022. godine.

Prema Planu gospodarenja otpadom RH težište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom će biti na odvojenom sakupljanju komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada: na mjestu nastanka otpada, putem reciklažnih dvorišta, na javnim površinama te kroz provedbu propisa za posebne kategorije otpada.

Mjere za ostvarivanje cilja (odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada do kraja 2022. godine):

- nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila,
- izgradnja i opremanje novih, te po potrebi povećanje kapaciteta u unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnice)
- izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta, nabava mobilnih reciklažnih dvorišta, provedba izobrazno-informativnih aktivnosti za lokalno stanovništvo.

a) Odvojeno skupljanje otpada u domaćinstvima

Na području Općine Pučišća uspostavljen je sustav odvojenog prikupljanja otpada putem zelenih otoka (papir i karton, plastika, metal, staklo, tekstil). U narednom periodu će se unaprijediti sustav odvojenog sakupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike, povećati broj zelenih otoka za odvojeno sakupljanje otpada i ulagati u zamjenu postojećih spremnika za sakupljanje otpada zbog dotrajalosti i oštećenja.

U naselju Pučišća na obali nalaze se 2 sustava sa po 4 podzemna kontejnera jedan do drugog kapaciteta 1,1 m³ koja bi se mogla prenamijeniti u zeleni otok sa spremnicima koje bi imali sustav očitavanja volumena.

U okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada pružat će se bez naknade za korisnika usluge sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge (članak 5. stavak 3. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom).

Općina Pučišća planira uspostaviti reciklažno dvorište koje će moći sakupljati već navedene vrste otpada, a i sve ostale posebne vrste sukladno Prilogu 1.

Jedinica lokalne samouprave koja nije na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju.

Nakon uspostave reciklažnog dvorišta Općina Pučišća dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka četiri mjeseca u svakom naselju, izuzevši naselje u kojem se nalazi reciklažno dvorište.

U Planu gospodarenja otpadom RH se navodi da iako je u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom propisano da je za JLS s više od 1.500 stanovnika potrebno izgraditi jedno reciklažno dvorište, primjenom je zamijećeno da se taj kriterij može povećati na 3.000 stanovnika zbog smanjenja operativnih troškova JLS-u, a bez da se ugrozi

ispunjenje cilja. Radi ispunjenja ove obveze predlaže se uvesti mogućnost da se susjedne JLS mogu udružiti u korištenju jednog reciklažnog dvorišta.

b) Odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog otpada)

Općina Pučišća putem davatelja usluge izvršava obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da su postavljeni spremnici za prikupljanje glomaznog otpada na javnoj površini koji se prazne po dojavi komunalnog redara. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika. Davatelj usluge omogućava nenaplatni odvoz krupnog komunalnog otpada u određenom terminu i određenim lokacijama koje korisnici usluga dogovaraju s općinskim službama. Izvanredni odvoz krupnog (glomaznog) komunalnog otpada obavlja se temeljem narudžbe korisnika usluge i naplaćuje se sukladno cjeniku davatelja usluge.

c) Odvojeno skupljanje otpada pravnih osoba

Kao i u slučaju gospodarenja s komunalnim otpadom iz domaćinstava, svi gospodarski subjekti, proizvođači miješanog komunalnog otpada i otpada sličnog komunalnom, moraju poduzeti mjere za odvojeno prikupljanje otpada. Navedeno znači da u okvirima radnog prostora mora biti osigurano jedno ili više mjesta za odlaganje otpadnog papira i kartona sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom.

d) Odvojeno skupljanje komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti

Komponente komunalnog otpada potrebno je odvojeno skupljati u sklopu radnih prostora javnih i uslužnih djelatnosti. Sustav sakupljanja je potrebno ustrojiti prema tipu djelatnosti. U gradskim službama naglasak je osim na otpadni papir i karton i uredski pribor potrebno staviti i na odvojeno skupljanje vrsta otpada koje mogu sadržavati opasne komponente (toneri, fluorescentne cijevi, baterije i sl.).

Zaključno

- **Unaprijediti sustav odvojenog sakupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike, povećati broj zelenih otoka za odvojeno sakupljanje otpada i ulagati u zamjenu postojećih spremnika za sakupljanje otpada zbog dotrajalosti i oštećenja,**
 - **Odvojeno sakupljati glomazni otpad.**
-

8. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM RH

Popis projekata na području Općine Pučišća, važnih za provedbu odredbi Plana gospodarenja otpadom RH:

➤ Sanacija odlagališta komunalnog otpada Košer
➤ Izgradnja Pretovarne stanice Brač
➤ Modernizacija postojeće sortirnice otpada
➤ Izgradnja postrojenja za obradu biootpada
➤ Uspostava reciklažnog dvorišta i uvođenje mobilnog reciklažnog dvorišta
➤ Uspostaviti javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada sa odvojenom primopredajom miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
➤ Sakupljanje otpadnog papira, metala, plastike, stakla i tekstila putem zelenih otoka – unaprijeđenje sustava i zamjena postojećih spremnika zbog dotrajalosti i oštećenja
➤ Kontinuirane edukativne i informativne aktivnosti
➤ Potrebno je jačanje aktivnosti provedbe akcija prikupljanja otpada, uključujući akcije čišćenja okoliša i akcije čišćenja mora
➤ Uklanjanje lokacija divljih odlagališta, odnosno lokacija onečišćenih otpadom (prema potrebi)
➤ Uvođenje cijene javne usluge za količinu predanog miješanog otpada po volumenu i broju pražnjenja spremnika
➤ Edukativne mjere u cilju sprječavanja nastanka EE otpada
➤ Prema potrebi, zamjena postojećih spremnika zbog dotrajalosti ili nabavka novih u slučaju povećanja broja korisnika

9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

9.1. Organizacijski aspekti i izvori financiranja

Financiranje provedbe mjera gospodarenja otpadom regulirano je člankom 209. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18). Prema Zakonu, sredstva se mogu osigurati iz javnih izvora: državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, FZOEU, te iz drugih izvora prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Mjere je moguće financirati i putem privatnih izvora: kroz sustav koncesija, javnog privatnog partnerstva i drugih odgovarajućih modela takvog financiranja sukladno posebnim propisima.

Ostali mogući instrumenti financiranja uključuju: donacije, kredite, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu okoliša i druga sredstva propisana posebnim zakonom, te sredstva iz instrumenata, programa i fondova EU.

Sva sredstva za financiranje zaštite okoliša, pa tako i provođenje mjera gospodarenja otpadom koriste se za očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okoliša, u skladu sa strategijama i programima

Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 3/2017) definira financijske izvore sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj kako je navedeno u Tablica 17.

Tablica 17. Sredstva za provedbu projekata u području gospodarenja otpadom prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine

Javni izvor:	Državni proračun
	Proračuni JLS-a i JP(R)S-a i sredstava davatelja javnih usluga i

	davatelja vodnih usluga (u vlasništvu jedinica lokalne samouprave)
	EU fondovi (Operativni program konkurentnost i kohezija 2014-2020)
	FZOEU/ HV
Kreditni banaka	Svjetska banka, Europska banka za razvoj, Europska investicijska banka, itd.
Privatni izvor:	Privatna ulaganja u sve vrste obrade otpada
	Privatna ulaganja u CGO-e (javno-privatno partnerstvo, koncesije i dr.)
	Privatna ulaganja u primarno izdvajanje i prikupljanje otpada – postrojenja za reciklažu i skupljanje (javno-privatno partnerstvo, koncesije i dr.)

Općina Pučišća redovito i transparentno na svojim web stranicama objavljuje proračun Općine za tekuću godinu s projekcijama za iduće dvije godine. Proračun Općine Pučišća¹¹ za 2017. godinu s projekcijama za 2018. i 2019. godinu navodi, unutar dijela zaštita okoliša, aktivnosti koje se odnose na temu gospodarenja otpadom:

- odvoz otpada
- sanacija odlagališta Košer (glavni projekt)
- otkup zemljišta za pristupnu cestu do PS Brač

9.2. Visina financijskih sredstava

Sustav gospodarenja otpadom u potpunosti može funkcionirati jedino ako je izgrađena odnosno postavljena cjelokupna komunalna infrastruktura koja se odnosi na otpad.

U idućoj tablici prikazana je procjena potrebnih financijskih sredstava za sve glavne aktivnosti u gospodarenju otpadom predviđene za plansko razdoblje 2017.-2022. Procjena potrebnih financijskih sredstava Općine Pučišća su dane za cijeli period realizacije aktivnosti, ovisno da li se radi o aktivnosti koja će se provesti u jednoj godini ili u periodu od par godina. Također su navedeni i izvori financiranja te godina/e provedbe pojedine aktivnosti, odnosno godina/e realizacije pojedinog troška.

Tablica 18. Proračun potrebnih ulaganja u stavke gospodarenja otpadom Općine Pučišća za period od 2017. – 2022. godine

RB	Aktivnost	Procjena ulaganja (HRK)*	Godina realizacije	Izvor financiranja 2017. - 2022.			
				Sredstva općine ukupno za navedeni period realizacije (HRK)	%	Vanjski izvori ukupno za navedeni period realizacije (HRK)	%
1	Projektna dokumentacija za sanaciju odlagališta	130.000,00	2018.	130.000,00	100%	0,00	0%
2	Radovi sanacije odlagališta	15.000.000,00	2019.	750.000,00	5%	14.250.000,00	EU 85% FZOEU 10%
3	Stručni nadzor nad radovima sanacije odlagališta	500.000,00	2019.	25.000,00	5%	475.000,00	EU 85% FZOEU 10%
4	Tehnička pomoć i promidžba na radovima sanacije odlagališta	200.000,00	2019.	10.000,00	5%	190.000,00	EU 85% FZOEU 10%
5	Monitoring nad saniranim odlagalištem	190.000,00	2020. -2022.	190.000,00	100%	0,00	0%
6	Projektna dokumentacija za izgradnju reciklažnog dvorišta	50.000,00	2018.	50.000,00	100%	0,00	0%
7	Radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta	2.500.000,00	2019.	375.000,00	15%	2.125.000,00	EU 85%
8	Stručni nadzor nad izgradnjom reciklažnog dvorišta	100.000,00	2019.	15.000,00	15%	85.000,00	EU 85%
9	Tehnička pomoć pri upravljanju projektom izgradnje reciklažnog dvorišta	75.000,00	2019.	11.250,00	15%	63.750,00	EU 85%
10	Provođenje informativno obrazovnih aktivnosti i promidžba i vidljivost projekta izgradnje reciklažnog dvorišta	87.500,00	2019.	13.125,00	15%	74.375,00	EU 85%
11	Mobilno reciklažno dvorište**	100.000,00	2018.				
12	Edukativne i informativne aktivnosti	50.000,00	2017. - 2022.	50.000,00	100%	0,00	0%
13	Edukativne i informativne aktivnosti u cilju sprečavanja nastanka EE otpada	10.000,00	2018. - 2022.	10.000,00	100%	0,00	0%
14	Provedba akcija sakupljanja otpada i akcije čišćenja okoliša	30.000,00	2018. - 2022.	30.000,00	100%	0,00	0%
15	Uklanjanje lokacija onečišćenih otpadom (prema potrebi)	20.000,00	2018. - 2022.	20.000,00	100%	0,00	0%
16	Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja otpada putem zelenih otoka i zamjena postojećih spremnika zbog dotrajalosti i oštećenja	50.000,00	2018.-2020.	50.000,00	100%	0,00	0%
17	Nabava spremnika za odvojeno sakupljanje otpada	500.000,00	2018.	75.000,00	15%	425.000,00	EU 85%
ukupni troškovi za planski period (HRK):				1.804.375,00		17.688.125,00	

*iznosi su s uključenim PDV-om

***ne poznaju se još točni podaci o izvorima i postocima sufinanciranja

Sumacija potrebnih financijskih sredstava po godinama koja Općina Pučišća treba osigurati iz vlastitih izvora prikazana je u idućoj tablici. Vidljivo je da se najveći trošak predviđa za 2019. godinu kada je planirana sanacija odlagališta i izgradnja reciklažnog dvorišta.

Projekt izgradnje pretovarne stanice se radi u sklopu Centra za gospodarenje otpadom Splitsko-dalmatinske županije. Za sortirice otpada se još ne poznaju uvjeti natječaja, kao ni za postrojenja za obradu biootpada.

Tablica 19. Potrebna financijska sredstva Općine Pučišća za realizaciju planiranih aktivnosti po godinama od 2017. – 2022.

Potrebna financijska sredstva Općine Pučišća za realizaciju plana - po godinama (HRK)*

2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
-------	-------	-------	-------	-------	-------

8.333 kn	292.000 kn	1.236.375 kn	100.333 kn	83.667 kn	83.667 kn
----------	------------	---------------------	------------	-----------	-----------

*iznosi su s uključenim PDV-om

10. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

10.1. Terminski plan

Terminski plan donosi se za razdoblje trajanja ovog Plana. U idućoj tablici on je iskazan kroz godine za pojedine definirane aktivnosti.

Tablica 20. Terminski plan s rokovima

RB	Aktivnost	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1	Projektna dokumentacija za sanaciju odlagališta						
2	Radovi sanacije odlagališta						
3	Stručni nadzor nad radovima sanacije odlagališta						
4	Tehnička pomoć i promidžba na radovima sanacije odlagališta						
5	Monitoring nad saniranim odlagalištem						
6	Projektna dokumentacija za izgradnju reciklažnog dvorišta						
7	Radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta						
8	Stručni nadzor nad izgradnjom reciklažnog dvorišta						
9	Tehnička pomoć pri upravljanju projektom izgradnje reciklažnog dvorišta						
10	Provođenje informativno obrazovnih aktivnosti i promidžba i vidljivost projekta izgradnje reciklažnog dvorišta						
11	Mobilno reciklažno dvorište						
12	Edukativne i informativne aktivnosti						
13	Edukativne i informativne aktivnosti u cilju sprečavanja nastanka EE otpada						
14	Provedba akcija sakupljanja otpada (akcije čišćenja okoliša i akcije čišćenja mora)						
15	Uklanjanje/sanacija lokacija onečišćenih otpadom (prema potrebi)						

16	Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja otpada putem zelenih otoka i zamjena postojećih spremnika zbog dotrajalosti i oštećenja						
17	Nabava spremnika za odvojeno sakupljanje otpada						

10.2. Nositelji izvršenja Plana gospodarenja otpadom

Plan gospodarenja otpadom Općine Pučišća 2017.-2022. temeljni je planski dokument koji regulira gospodarenje otpadom u Općini, s time da osim planske ima i operativnu narav.

Glavni dionici uspostave i provedbe sustava gospodarenja otpadom u Općini Pučišća su Jedinствeni upravni odjel Općine Pučišća i ovlaštени koncesionar odnosno davatelj usluge Michieli - Tomić d.o.o.

Prilog 1. Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati

<i>Naziv</i>	<i>Vrsta</i>	<i>Opis</i>
Problematični otpad	01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari	
Otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metali
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika

Naziv	Vrsta	Opis
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
Građevni otpad iz kućanstva¹²	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
Ostalo	08 03 17*	08 03 17* otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18 *	08 03 18 otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	16 01 03 otpadne gume
	18 01 01	18 01 01 oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Prilog 2. Popis kratica

HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

¹² odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

PGO RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinica područne (regionalne) samouprave
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
PCB/PCT	Poliklorirani bifenili / Poliklorirani terfenili
PGO	Plan gospodarenja otpadom
Postupci R/D	Postupci obrade otpada prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
EE otpad	Električni i elektronički otpad
KBO	ključni broj otpada

Popis slika

Slika 1. Položaj Općine Pučišća.....	13
Slika 2. Količine proizvedenog komunalnog otpada za razdoblje 2012.-2016.	17
Slika 3. Količine odvojeno sakupljenog otpada 2016. godini predane na uporabu	18
Slika 4. Količine prikupljenog glomaznog otpada u razdoblju od 2012. – 2016. godine	18
Slika 5. Sortirnica na području odlagališta Košer	27
Slika 6. Planirana Situacija zatvorenog odlagališta otpada "KOŠER" s vidljivom granicom obuhvata (isprekidana crvena linija), ulazima na odlagalište te saniranim otpadom i saniranom plohom za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest	28
Slika 7. Napuštena baza tvrtke Viadukt pokraj naselja Pražnica, 2015. godina	29
Slika 8. Napuštena baza tvrtke Viadukt pokraj naselja Pražnica, 2017. godina	30
Slika 9. Shema sustava sprječavanja nastanka otpada sukladno Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022.	35
Slika 10. Pogled na kazetu za građevinski otpad koji sadrži azbest (Idejni projekt za sanaciju odlagališta otpada "Košer", Općina Pučišća, srpanj 2017.)	42

Popis tablica

Tablica 1. Zakoni i provedbeni propisi u području gospodarenja otpadom	6
Tablica 2. Kretanje ukupnog broja stanovnika Splitsko - dalmatinske županije i Općine Pučišća od 1961. do 2011.godine	14
Tablica 3. Broj stanova prema načinu korištenja u 2011. godini	14
Tablica 4. Dolasci i noćenja turista u Općini Pučišća	15
Tablica 5. Količine sakupljenog komunalnog otpada tijekom 2016. godine po vrstama otpada	17
Tablica 6. Prikaz količina proizvedenog biorazgradivog komunalnog otpada u 2016. godini	19
Tablica 7. Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u RH s raspodjelom udjela sitnice na njezine sastavnice, 2015.	20
Tablica 8. Broj korisnika odvoza komunalnog otpada	20
Tablica 9. Broj spremnika za sakupljanje miješanog komunalnog otpada	20
Tablica 10. Vrste i broj spremnika za sakupljanje odvojeno prikupljenog otpada	21
Tablica 11. Pregled postojećeg voznog parka	21
Tablica 12. Cjenik javne usluge za područje Općine Pučišća	21
Tablica 13. Plan povećanja odvojeno sakupljenih komponenti (prioritetno papir, plastika, metal i staklo) za razdoblje od 2017. do kraja 2019. godine.....	32
Tablica 14. Plan postupnog smanjenja količina proizvedenog miješanog komunalnog otpada za razdoblje od 2017.–2022. godine.	33
Tablica 15. Plan povećanja količina odvojeno sakupljenog komunalnog otpada za razdoblje od 2017. – 2022. godine prema stopama iz PGO RH	33
Tablica 16. Plan povećanja količina odvojeno sakupljenog biootpada za razdoblje od 2017. – 2022. godine prema stopama iz PGO RH	33
Tablica 17. Sredstva za provedbu projekata u području gospodarenja otpadom prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine	49
Tablica 18. Proračun potrebnih ulaganja u stavke gospodarenja otpadom Općine Pučišća za period od 2017. – 2022. godine	50
Tablica 19. Potrebna financijska sredstva Općine Pučišća za realizaciju planiranih aktivnosti po godinama od 2017. – 2022.	51
Tablica 20. Termini plan s rokovima	52